

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

III. évfolyam, 3. szám

1992 MÁRCIUS

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

Tisztelt Olvasó!

Bármilyen hihetetlenül hangzik is, a szerkesztő lepődött meg a legjobban, amikor kiderült, februárban csak 8 oldalon jelenhetünk meg. Megrökönyödésemnél csak a bosszúságom volt nagyobb, mert nem tudtunk olyan lapot átadni Önnek, melyet lelkes újságíró társaimmal szerettünk volna, amiért a miklósi olvasó a pénzét adta.

Mindössze néhány órával a lapzárta előtt derült ki: nem számíthatunk több, megígért írásműre. A megjelenést azonban nem akartuk veszélyeztetni, ezért türelmét próbára téve úgy döntöttünk, ha 8 oldalon, ha fél lábon is, de „álljon” a lap.

Jólesett, hogy több olvasónk és az íráshoz kedvet érző lokálpatrióták e zökkenőről tudomást sem véve, jobbnál jobb cikkeket küldtek be. A szerkesztőbizottság tagjai ezután is készek arra, hogy egy színes újságot készítsenek, ám továbbra is várjuk írásaikat, a szerkesztőségi fogadó délutánokon pedig információikat, érdeklődéseiket.

A kárpótlást mi már most elkezdjük, olvassák kedvvel a márciusi 20 oldalas ÚJSÁGJUKAT.

Szurmay Zoltán
megbízott szerkesztő

*A diploma megszerzése után rögtön
Törökszentmiklóásra került.*

*Harminc éven át volt karnagya a városi
dalárdának, de e mellett más énekkarokat is
vezetett - „a háborúban a zene mentett ki
a legnehezebb helyzetekből, hogy még boldog
pillanataim is voltak” - vallja Sütő Zoltán
református kántor,
organista karnagy a 4. oldalon.*

**Autóbusz menetrendet,
labdarúgó
és kézilabda mérkőzési
programot,
gyógyszertári, orvosi
ügyeleti rendet
közlünk.**

**„Oly jól érzem itt magam mint
régem nem éreztem.**

**E nép bátor mint az oroszán,
elkesült mint az erény,
határozott mint az erő,
s hú a hazához mint kard
a markolatához.” -
mondotta e melengető szavakat
Kossuth Lajos a miklósiakról
1849-ben.**

**A korabeli dokumentumok között
a 6. oldalon tallóznak.**

Hogy állunk telefon ügyben?

**A Műszertechnika elkezdte az
anyaggyűjtési munkálatokat,
az előfizetők feltérképezését,
bejegyzését. Akkor lesz rentábilis
a beruházás, ha városunkban
3000 jelentkező lesz. Sánta Albert
alpolgármester nyilatkozik
a 3. oldalon.**

Körzeti orvosok ügyeleti beosztása március hónapban

Délután	Éjszaka	Készenlét
1-jén	dr. Deák	dr. Magyar Elza
2-án 9	9	dr. Tivadar József
3-án 6	dr. Deák	dr. Alföldi Rózsa
4-én 4	9	dr. Magyar Elza
5-én 5	dr. Deák	dr. Tivadar József
6-án 2	9	dr. Boros Rózsa
7-én Ttenyő	Ttenyő	dr. Tóth Éva
8-án 9	9	dr. Várhelyi Dániel
9-én 4	dr. Deák	dr. Tivadar József
10-én 3	1	dr. Alföldi Rózsa
11-én 1	9	dr. Várhelyi Dániel
12-én 5	dr. Deák	dr. Tivadar József
13-án 7	9	dr. Gombkötő Gyula
14-én 1	1	dr. Boros Rózsa
15-én	dr. Deák	dr. Gombkötő Gyula
16-án 9	9	dr. Magyar Elza
17-én 7	dr. Deák	dr. Gombkötő Gyula
18-án 1	1	dr. Tóth Éva
19-én 2	dr. Deák	dr. Boros Rózsa
20-án 3	9	dr. Alföldi Rózsa
21-én Ttenyő	Ttenyő	dr. Tivadar József
22-én 9	9	dr. Alföldi Rózsa
23-án 4	dr. Deák	dr. Magyar Elza
24-én 5	1	dr. Tivadar József
25-én 6	9	dr. Alföldi Rózsa
26-án 1	dr. Deák	dr. Várhelyi Dániel
27-én 9	9	dr. Boros Rózsa
28-án	dr. Deák	dr. Tivadar József
29-én 9	9	dr. Magyar Elza
30-án 2	dr. Deák	dr. Boros Rózsa
31-én 7	9	dr. Gombkötő Gyula

Gyógyszertárak ügyeleti rendje március hónapban nyitva tartási időn kívül

Március 1-jétől március 6-ig 15/68., Kossuth u. 83.
Március 7-től április 3-ig 15/66., Almásy u. 2.
Nyitva: hétfőtől péntekig 8-18-ig szombaton 8-12-ig

A végzős tanulók nyitótánc a 604. sz. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskolában 1992. február 24-én, a szalagavató bálján.

Hírek

A 604. sz. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola udvarán lévő 140 négyzetméteres építőipari tanműhelyben március közepén megindul a festő és kőműves tanulók oktatása.

A műszaki átadás már december hónapban megtörtént. A szolnoki ÁÉV közben megszüntette a gyakorlati képzést, így létfontosságúvá vált a saját tanműhely. A beruházáshoz szükséges pénzt pályázaton nyerték, a terveket az iskola szakemberei készítették és a kivitelezést a diákok végezték.

A Városi Művelődési Központ márciusi programja

- Március 9. 17 óra
Életmódklub
Élet-óvás egészségügyi előadássorozat I. előadása
Előadó: dr. Hodosi Miklós ideggyógyász
Elsősegélynyújtás
Előadó: dr. Tivadar József körzeti orvos
Március 16. 17 óra
Életmódklub vendége
Füzesi Mária grafológus
Március 16. 17 óra
Az áprilisban induló Kurzus az egészségért című sorozattal kapcsolatos kérdésekre válaszol és a hipnózis gyógyító hatásáról ad tájékoztatást dr. Vlagyimir Paszternák orvoshipnotizőr.
Március 22. 14.30 óra
Tátika
városi bemutatója, helyi közreműködőkkel.
Március 23. 17 óra
Az Életmódklub vendége
dr. Nagy Róbert asztrológus
Március 26. 17.30 óra
Az MSZP rendezvénye, melynek vendége
Hámori Csaba és Békesi László
Március 28. 10 óra
Éneklő Ifjúság kórusbemutató
17 óra
Béke MgTsz népdalköri találkozója
Április 2. 10 és 14 óra
a Ciróka Bábszínház vendégjátéka
17 óra
Nemzeti Filharmónia ált. iskolai bérletes hangversenye
Közreműködik: a Szolnoki Szimfónikus Zenekar
Április 3. 19 óra
Miklós Táncgyűttes önálló műsora
Április 6. 17 óra
Élet-óvás egészségügyi előadássorozat II. előadása
Téma: Vírusbetegségek: az AIDS
Április 6-15-ig naponta 18 órától
Kurzus az egészségért

Sítábor

A Bercsényi Gimnázium tanulói az év első öt napját az Alacsony-Tátrában töltötték. A lelkes kis csapat Felöldi Zoltán testnevelő vezetésével Szlovákia legjobban kiépített síparadicsomában, a Jasnán ismerkedett a téli magaslatok, a sielés örömeivel, szépségeivel.

A Chopok 2040 méteres csúcsa

alatti pályákon mindannyian elsajátították a sielés legalapvetőbb elemeit, technikáját. Az egésznapos mozgás után pedig kellemes pihenést és bőséges ellátást kaptak Badicén, a közeli falu magán szállásain.

A csodás napokat köszönik szüleiknek, akik megadták a lehetőséget az önköltséges táborozásra.

Hogy állunk telefonügyben?

Az elmúlt év decemberében tájékoztatta az önkormányzat a lakosságot arról, hogy KÖRÖS COM Rt. néven részvénytársaság alakult, amely 24 hónapos kiviteli határidővel szerződésben vállalta a város legmodernebbnek számító, digitális telefonrendszerrel való ellátását. A társaság a bekerülési költséget a lakosok részére 15.000, közületek számára 30.000 Ft-ban határozta meg. Sokan akadtak, akik azonnal befizették a tarifát, még többen olyanok, akik várakozó álláspontra helyezkedtek bővebb információkra számítva. Azóta három hónap eltelt, az érdeklődés sem lankadt, az önkormányzat viszont mindmáig adós az ígért részletes tájékoztatással. Ennek pótlása érdekében kerestük fel Sántha Albert alpolgármestert.

- Azzal kezdeném, hogy nem volt egyenes és sima az út, amely elvezetett odáig, hogy decemberben megjelentethette az önkormányzat a telefonnal kapcsolatos felhívását. Mivel tudtuk, hogy jelenleg 100-150.000 Ft egy telefonelőállítási költsége, azt is tudtuk, hogy a város hírközlési gondját saját erőből nem valósíthatjuk meg. Keresgünk a lehetséges partnereket, tárgyalásokat folytattunk különböző kivitelező cégekkel. Mivel a régióban nem a mi városunk az egyetlen, amely a fenti problémára megoldást keres, az a megoldás született, hogy a Törökszentmiklós-Mezőtúr-Kunszentmárton tengelyen elhelyezkedő 26 település önkormányzata alakított egy részvénytársaságot KÖRÖS COM néven, amelynek legnagyobb részvényese a Műszertechnika Ft mint kivitelező cég, amely a legmegbízhatóbb, s ezen a téren nagy rutinnal rendelkező partnernek tűnt. A KÖRÖS COM fogja finanszírozni a 26 település telefonhálózatának kiépítését, amely hálózat Törökszentmiklós központtal a MATÁV (Magyar Távközlési Vállalat) által kiépülő Budapest-Debrecen közötti üvegszálas gerincvezetékre csatlakozik. A modern rendszer alkalmas lesz a város és külterületei (Óbala, Surján, Szakállas) lakásainak, üzemeinek, közintézményeinek igényelt számú telefonvonallal való ellátására.

- **Marad-e az eredetileg meghatározott lakossági és közületi bekerülési költség, s azért milyen szolgáltatást kapnak a befizetők?**

- A feltételek nem változtak. Az alapszolgáltatás díja 1992. április 30-ig a lakosság részére 15.000, a közületeknek 30.000 Ft. Eddig az időpontig az összeg havi részletekben is befizethető. Ezzel a kedvezménnyel ösztönözni szeretnénk a lakosságot a minél hamarabb befizetésre, hiszen akkor a tényleges munkálatok megkezdésére is előbb kerülhet sor. Április 30 után már 22.000, illetve 45.000 Ft-ot kell befizetni, s akkortól a részletfizetési kedvezmény is megszűnik.

Az alapszolgáltatásba egy fővonal és egy telefonkészülék tartozik, s ezen kívül alkalmas a rendszer a kábeltelevízió vételére, vagyónvédelmi szolgálat biztosítására is. Ezek díját majd később, az igénylők számának függvényében állapítják meg. A leglényegesebb az, hogy a rendszer alkalmas lesz azonnali városon belüli, helyközi és

nemzetközi beszélgetések lebonyolítására.

- **Akadnak, akik hitetlenül fogadják az ajánlatot, hiszen a MATÁV 120.000 Ft körüli összeget kér egy telefon hasonló rendszerbe történő bekötéséért. Beszéltem olyannal is, aki a csekély összeg miatt szélhámosságot feltételez, azzal alátámasztva, hogy a befize-**

Lapunk kérdéseire Sántha Albert alpolgármester válaszol

tő még szerződést és visszaigazolást sem kap.

- A kételyek eloszlására a következőket tudom mondani. Egyrészt nyilván nem 15.000-be kerül a telefon. A lakossági befizetés csak kb. 1/6-a a bekerülési költségnek, a többit az önkormányzat és a Műszertechnika mint részvényesek adják, természetesen arra számítva, hogy a befektetésük idővel megtérül. A lakossági hozzájárulásként meghatározott összeg, a 15.000 Ft pedig akkor lesz rentábilis, ha a régióban 15.000 jelentkező lenne, s ebből városunkban 3.000. Magyarán, ennyi befizetőre számítunk, ekkor tudjuk tartani a fenti befizetési összeget.

A pénz sorsával, kezelésével kapcsolatban pedig a következőket kell elmondani. A városban már korábban létrejött egy Városfejlesztési Alapítvány, amelynek egyik célja a telefonfejlesztés volt. A mostani befizetések az önkormányzati alapítványszámlán gyűlnek, teljesen függetlenül a KÖRÖS COM egéjétől. Tehát nem vándorol el a pénz a városból, majd csak a beruházás indulásakor kerül a részvénytársasághoz. Az önkormányzat egyébként is kétszeresen felügyel a KÖRÖS COM Rt. tevékenységére. Egyrészt mint az Rt. egyik tulajdonosa, másrészt mint a lakossági pénzek befektetője.

- **A befizetések igazolásáról vagy valamilyen szerződésről megtudhatunk-e valamit?**

- A befizetések lezárása után az Rt. írásban visszaigazolja a jogosultságot, szerződésben biztosítja a tájékoztatásban megajánlottakat. Egyébként az alapítvánnyal kapcsolatosan még annyit, hogy akik december 31-ig befizették a beugrót, jól jártak, mert a fennálló törvények addig az időpontig alapítványra való befizetés esetén lehetővé

tették az adóalap csökkentését. Az e téren jártas gazdálkodó szervek, de magánemberek is tudták ezt, s ragaszkodtak az azonnali befizetéshez annak ellenére, hogy nagyon sok kérdés még tisztázatlan volt.

- **A jelenleg telefonnal rendelkezők hogyan kapcsolódhatnak az új rendszerbe?**

- Erre most nehéz válaszolni. Az ő telefonvonaluk tulajdonosa a MATÁV, egy másik cég és másik rendszer. Ha velük sikerül megegyeznünk, akkor némi térítés ellenében a mostani telefonnal rendelkezők hozzájuthatnak a mi színvonalunkhoz.

- **Hogyan alakul majd a havi díjszabás az országoshoz képest?**

- Az alapdíj, amit a készülék birtoklásáért fizetni kell, nem lesz több, mint a MATÁV által kért összeg. A beszélgetések díja pedig országosan szabályozott, s ez a mi részvénytársaságunkra is kötelező. Ettől ha akarnánk sem térhetnénk el.

- **Hol tartanak az előkészületek, mikor és hol kezdődik a hálózat építése?**

- Jelenleg tart a részvénytársaság cégbírósi bejegyzése, s az engedélyek beszerzése. Ugyanakkor a Műszertechnika elkezdte az anyaggyűjtési munkálatokat, az előfizetők feltérképezését, bejegyzését, közmegegyeztetések folynak a Tigáz-zal, Titász-szal, s készülnek a tanulmánytervek. Hogy hol és mikor kezdődik a hálózat építése, ezt még nem lehet tudni, hiszen ezt csak az igények összegyűjtése és a tervezés befejezése után lehet tudni. Egy biztos: mivel a kivitelezésre viszonylag rövid idő áll majd rendelkezésre, több helyszínen egyszerre kezdődik meg a munka.

- **Befejezésül a legrázósabb kérdés. Mekkora a garancia, hogy az elképzelés megvalósul?**

- A rendelkezésre álló adatok, igények, biztosítékok alapján biztosak lehetünk a sikerben, bár bizonyos részletkérdések, rákötési, engedélyezési feltételek még nem száz százalékosan tisztázottak. Ezért is nem akartunk eddig tájékoztatót kiadni. Mára már a szövegezés elkészült, mire a lap megjelenik, sokszorosítjuk, s eljuttatjuk a lakossághoz. De a lapban is követni fogjuk a fejleményeket, személyesen érdeklődni pedig a Polgármesteri Hivatal műszaki irodáján lehet Szabó Lászlónál. *Köszönöm a tájékoztatást.*

Pásztor

A zene szerelmese - az egyház szolgája

Beszélgetés Sütő Zoltán orgonista kántorral

Sütő Zoltán református kántor, orgonista karnagy, akit a szentmiklósiak tisztelettel és szeretettel csak Zoli bácsiként emlegetnek egymás közt, a város meghatározó személyiségei közé tartozik. Híresen szép bariton hangjában sokan gyönyörködtek, mint egyházi embert sokan ismerték és ismerik. Hosszú, gazdag életútja során emberek ezreinek életét kísérelte el a bölcsőtől a koporsóig. És egyházi szolgálatán túl felvirágoztatta itt az énekkultúrát, a kórusművészetet, kultúrát teremtett ezen a szentmiklósi magyar ugaron.

Nyolcvannegyedik évében jár, de ma is jól tartja magát. Délceg öregúr, szinte mint fiatal korában. Barátságos otthonában beszélgetünk, miközben felesége, Ilus néni a konyhában foglalatokodik. Ő csak néha szól közbe, ha egy névre vagy évszámra kell visszaemlékezni. Pontositásra alig van szükség, Zoli bácsi emlékezete meglepően friss.

- *Kezdjük az elején! Tessek mesélni a szülőföldről, a családról, az indulásról!*

- Gáton születtem, Bereg megyében, annak is a tiszaháti járásában. Ez egy kétezer lelkes kis község Munkács és Beregszász között, édesapán ott volt lelkész 37 évig. Öten voltunk testvérek. Nővérem a spanyolnátha járványban halt meg az első háború után, Kálmán bátyámat '44-ben az oroszok hurcolták el "málenkij robotra". Szóvjánái gyűjtötték össze vagy nyolcezer embert. Ő szegény ott kint, valahol Lemberg körül halt meg, azt se tudjuk, hol temették el.

- *Igy szól bele egy család sorsába századunk történelme.*

- Hát mivel én aztán zajlott a történelem! Alig hogy elvégeztem a gimnáziumot (pataki diák voltam), jött a forradalom, a kommün, aztán jött a cseh megszállás, aztán jöttek a románok, megint a csehek... Két évig el voltunk zárva a világtól. 1922-ben aztán átjöttem Debrecenbe, mert orgonista kántor szerettem volna lenni. Tudod, nekem mindenem volt az orgona. Volt otthon zongoránk, de

nekem mindig is az orgona tetszett. Már gyerekkoromban azzal álltam elő - emlékszem, éppen bűnbánati hét volt -, hogy én szeretnék felmenni a templomba orgonázni. Hát így történt, hogy tanítói és orgonista kántori

vonat már úgy 10 óra tájban indult.

Megérkeztünk ide éjfélkor. Nem sokat alhattam, mert másnap vasárnap volt, és én orgonáztam és szólt énekeltem a templomban. Emlékszem, azt énekeltem,

oklevelet szereztem 1927-ben. Az orgonista kántori oklevelém tiszta kitűnő volt.

- *A diploma megszerzése után rögtön Törökszentmiklósról tetszett kerülni?*

Korai étkezés

- Rögtön, kérlek szépen. Egyszer hívat az igazgató úr, dr. Veres István. - Te Zoltán - azt mondja -, írt nekem dr. Olajos Pál Szentmiklósról, a lelkész elnök, hogy ajánljak neki egy jó hangú és kitűnő orgonistát, mert az állás megürült. Én akkor írtam Olajos Pálnak egy levelet. A válasz az lett, hogy eljött Debrecenbe, és meghallgatta a képesítővizsgámat. Utána azt mondja nekem, hogy menjünk rögtön Szentmiklósról. Ugyhogy a bankettet is ott kellett hagynom, pedig az Arany Bikában volt, mert a

hogy: "Égi Atyám, hozzád vágyik a lelkem, / Égi Atyám, hozzád hadd közeledjem! / Téled elhajoltam, háládatlan voltam, / Sok jószágodért én sok bűt okoztam."

A dolog persze nem ment olyan simán, mert voltak ellenjelöltek is, de végül nagy többséggel engem választottak meg. 1927. augusztus 26-án foglaltam el az állásomat. Ez egy önálló énekvézéri, orgonista kántori állás volt.

A díjlevelemben benne volt, hogy kötelességem az 5-6. fiú- és lányosztályokban az egyházi ének tanítása, és énekkar vezetése. Attól kezdve kérlek szépen 30 éven át voltam karnagy a törökszentmiklósi dalárdának, de amellet más énekkarokat is vezettem. 1937-ben újítottam fel a temp-

lom orgonáját a hívek adakozásából.

- *Régi újságokban olvastam, de a szüleimtől is tudom, hogy a két világháború közti időben milyen élénk volt itt a kulturális élet. A különböző egyletek működvelő színelőadásokat is tartottak.*

- Ez így volt valóban. Én is játszottam több színdarabban is. A Marica grófnőben énekeltem, hogy "Hej, cigány, hej, cigány, húzd a nótát, / Százfélé szakadjon a húr!" A Nótás kapitány nagy slágere meg az volt, hogy "Átmegek a Királyhágón, / Elveszett a huszárcsákóm".

- *Ezeknek a daraboknak egy része irredenta szellemű volt, ha jól tudom. Aztán jöttek a határrevíziók, az országgyarapítások, de csak átmeneti eredményt hoztak, és túl nagy árat kellett fizetni értük. Zoli bácsi hogyan élte meg a második világháborút?*

A legszomorúbb kötelesség

- Engem is többször behívtak katonának, és '44-ben Galíciába kerültem. A háborúban is a zene mentett ki a legnehezebb helyzetekből, és elmondhatom, hogy még boldog pillanataim is voltak. A tábori lelkész mellé kerültem, és Kaluzban meg Sztaniszlóban csodálatos orgonákon játszottam. Azok az aranyozások az orgonán! Egy kis lengyel faluban, Dolinán elénekeltem a lengyel himnuszt a katolikus templomban: "Szabad hazánkat óh, add vissza nekünk..." A független Lengyelország akkor már évek óta nem létezett. Leborulva zokogott az egész nép a kis templomban. Ez olyan nagy dolog volt akkor, hogy igazából bele se gondoltam, milyen veszélyekkel jár. De végül is nem lett baj belőle.

- *A tábori lelkészek legszomorúbb kötelessége, azt hiszem, a temetés volt. Gyakran került rá sor?*

- Sokat temettünk nagyon. Hát az rémes volt: tegnap még ott úrvacsoráztattuk őket, és utána egy vagy két nap múlva ezek a gyönyörű fiatal emberek megcsönkítva és véresen bele voltak hányva egy verembe. Volt, amikor ötvenet temettünk egy-

A zene szerelmese - az egyház szolgája

szerre. Akkora hosszú árok, hogy alig láttuk a másik végét. Sokan közülük a tanítványaim voltak. És nekem kellett megírnom haza, hogy ne várják őket többet. Ez volt a legszörnyűbb érzés.

Az orgonajáték hatalma

- Aztán újra itthon. A megszállás, az újrakezdés. Mindez hogyan történt?

- Minket, karpaszományosokat hazarendeltek valami tisztii tanfolyamra. Szolnokra kellett bejárnom. Átéltém azt a szörnyű szőnyegbombázást, mikor az állomás és környéke elpusztult. Én még olyat nem láttam! A vasúti sín csokorra, hurokra volt kötve, a vasúti tengelyeket kilométerekre, a búzátáblába vetette a robbanás ereje. És az a rengeteg halott, meg sebesült! Valaki azt mondta akkor: Látjátok, egy Isten-embere itt volt velünk, a kántor úr, azért tartott meg az Úristen bennünket!

Engem aztán betegség miatt leszereltek, és civilként segédszolgálatra osztottak be itthon egy ezredes mellé a Katolikus Körbe. Ősszel aztán bejöttek az oroszok. Mindenki menekült, ahogy tudott. Mi is összehajoltunk, hogy meggyünk, már be is fogott a kocsis, de Isten úgy akarta, hogy itt maradjunk: valamelyik orosz elhajtotta a lovakat muníciót szállítani. Egyébként a legnagyobb lövöldözés éppen itt folyt a templomkertben. A németek egy időre visszafoglalták a várost, de azok még tán rosszabbak voltak. Kekk emberek. Egy ilyen meredt nyakú gestapós tiszt elkezdett velem vitatkozni, hogy nincs isten. Mondom, nekem van. Le akart löni. Végül aztán feljött velem az orgonához, és a zenétől még ő is megijesztődött. Aztán csak bejöttek végleg az oroszok. Azoknak is játszanom kellett. Ismertem néhány orosz dalt; Valahol a Volga mentén..., és mindjárt elérzékenyültek. A zenével mindig le tudtam szerelni őket. Az orosz ezredes az én orgonámnak akkor is adott áramot, amikor sehol másutt nem volt áram.

- Mikor és hogyan indult meg az élet a háború után?

- Hát azt pontosan nem tudom, de arra emlékszem, hogy tagja lettem az igazoló bizottságnak; az egyház részéről én voltam behíva, és rengeteg emberéletet megmentettem. Az elnök, egy szuster a dalosom volt, bariton. Aztán megindult az iskolai oktatás is. 1948-ig a

polgári leányiskolában voltam énektanár, míg meg nem szűnt. Ott is volt énekkar, akkor volt a vegyeskórus, a gyerekkar, a nagy dalárdám, egyik helyről ki, a másikra be. A gyerekkórust mindig hitták, ha valami megmozdulás volt a tanácsnál. Ezzel a 175 tagú gyerekkórossal gyönyörű hangversenyt adtunk a szolnoki színházban, de szerepeltünk a rádióban is, harmadiknak az országban.

Odaadással hivatásának él

- Ez mikor volt?

- Ez, kérlek szépen, '52. májusában. Mikor odamentünk, a kapunál ávósok álltak; a testvéremet nem engedték be, a gyerekeket megszámlálták egyenkint, kifele megint megszámlálták egyenkint. Hogy mitől félték? Attól a ötödikes, hatodikos gyerektől? Hát csuda egy világ volt akkor!

- És az mikor volt, amikor választás elé állították Zoli bácsit?

- Az '57-ben történt. Már előzőleg lejöttek Budapestről, Szolnokról meg Jászberényből, és elővettek, hogy menjek oda, hagyjam ott az egyházat. De én nem mentem. Hát hogy jönne az ki, mikor engem olyan becsületben tartott a presbitérium, hogy én menjek a vallás ellen izgatni? Így aztán maradtam egész a nyugdíjig. 63 évet szolgáltam egyfolytában. '79 óta vagyok nyugdíjban, de még utána is szolgáltam sokáig. Legutoljára tavaly decemberben temettem, 12-én. Akkor aztán bekerültem a kórházba, és egy hónapig voltam ott, de aztán, hál'istennek, rendbe jöttem.

A beszélgetés végére Ilus néni is előkerül a konyhából, aztán Zoli bácsi asszonylánya érkezik érdeklődni hogyléte felől. Házi érlelésű finom ribizliborral koccintunk egymás egészségére. Érezni lehet, hogy a szeretet állandó légköre veszi körül a 84. évében járó kántor urat.

Amit Barta Tibor püspök az 50 éves jubileum alkalmával mondott, az kiterjeszthető az egész életműre; "Sütő Zoltán működése bizonyos példája annak, milyen széles körben válhatik áldássá egy egyházi szolga saját gyülekezetén túl is, ha teljes odaadással hivatásának él..."

Az újságolvasók, a város polgárainak nevében is kívánom: éljen még sokáig erőben, egészségben!

Fehér Imre

Március 15-i ünnepi program Törökszentmiklóson

(Tervezet)

7 órától zenés ébresztő

Útvonal: Sallai út (Béke Mg.Tsz. irodája) - Kun Béla út, Dózsa György út - Petőfi Sándor út - Pánthy Endre út - Széchenyi István út, Hunyadi út

14.30 óra katolikus temető, az 1848-49. szabadságharc emlékműnél

megemlékezés könyörgés koszorúzás

15 óra ünnepi menet

Útvonal; katolikus temető - Széchenyi István út, Almásy út - Kossuth L. út - Kossuth tér

16 óra ünnepi megemlékezés

a Kossuth szobornál Ünnepi műsor

Koszorúzás, 17 óra Kossuth Lajos emlékkiállítás megnyitja a Városi Művelődési Központ pingalériájában.

18-19 óra Táncházt

19 óra Gyertyagyújtás a Kossuth szobornál.

KDNP gyűlés

Nagyszabású találkozót rendezett a Kereszténydemokrata Néppárt Városi Szervezete január végén. Jelen voltak: dr. Rusvay Antal megyei ügyvezető elnök, dr. Gergely Mihályné megyei ügyvezető titkár, Deák András megyei szervező titkár, a római katolikus egyháznak három, a református egyháznak egy vezetője, a Katolikus Népkör elnöke. Képviseltette magát a polgármester úr, a Független Kisgazdapárt és a Parasztszövetség.

A gyűlés mintegy hatvan résztvevőjét dr. Rusvay Antal úr tájékoztatta az előző hétvégi budapesti értekezletről, majd a meghívott vendégek hozzászólásai következtek. Egyöntetűen biztosították a KDNP helyi szervezetét támogatásukról, minden feladatuk végzésében.

Végül megfogalmazták egyetértésüket dr. Surján László országos pártelnök úr nyilatkozatával és tiltakozásával, a rádió és televízió vallásos műsoraival kapcsolatban. Az íveket a jelenlévők aláírták és továbbították az országos központba.

A hivatalos rész befejezése után fehér asztal mellett, jó hangulatú, zenés pót-szilveszterezéssel folytatódott a rendezvény.

Rendszeres hitoktatás

A következő tanévben egy katolikus szellemű első osztály indítását is tervezik az Ipolyi Arnold téri (volt Rózsa Ferenc téri) általános iskolában. Normál tannetv szerint haladnának, emellett rendszeres, hivatalos hitoktatást is beillesztenének az órarendbe. Idegen nyelv tanulása szintén lehetséges. A vallásos szellem alapját képezné a Damjanich úti óvodában 1991. szeptemberében megkezdődött hitoktatás. Erről lapunk decemberi száma tájékoztatót bővebben. A beiskolázás önkéntes. Aki oda szeretné íratni gyermekét, az most megkaphatja erre a lehetőséget. A megindulás feltétele, hogy egy osztályra való létszám összejöjjön. Ehhez az igények jelzése és felmérése szükséges, a beírákosások idejéig. Hivatalos megegyezés csak azután jöhet létre. (H.)

Atlétikai versenynaptár

Március 14. Országos Maratoni Bajnokság, Szeged
Március 14. Budapesti Mezei Bajnokság, Budapest
Márc. 21. Megyei-városi mezei bajnokság, Szolnok
Március 28. Országos Mezei Bajnokság, Dunakeszi
Apr. 11. Budapesti Kismaratoni Bajn., Budapest
Április 24-26. Diákolimpia IV-V. korcsoport megyei döntő, Szolnok

Törökszentmiklós a szabadságharcban

Tallózás a dokumentumok között

Nehéz helyzetben lenne a helytörténész, ha az 1720 után romjaiból újjáépült Törökszentmiklós nevezetes eseményeiről kellene beszámolnia. Hosszú-hosszú évtizedeken át semmi említésre méltó nem történt a vidéken, kivéve talán azt az esetet, amikor 1832. november másodikán - a környék két híres rablójának, nemes Nagy Ferencnek és igari Szűcs Györgynek a felakasztása - előtt a városban két hétig statárium volt. A jobbágylakta mezőváros élte a maga egyhangú, eseménytelen életét. Hogy mennyire lélekölő, sivár elehetett ez az élet, s maga a vidék, azt talán a városon többször átutazó, nem egyszer itt is éjszakázó **Széchenyi Erzséket**te legjobban, amikor 1820-ban így írt e tájról: **"...délután 5 órakor Törökszentmiklósra mentem. Nyomorúságos vidék. Megértem, hogy némelyek maguk főbelövésére gondoltak, ha e pusztaságban kell élniük. Olyan a táj, mintha a tenger földé és jégé vált volna."**

A lelkek mélyén azonban ott lappangott a szebbre, jobbra való törekvés, a szabadság iránti vágy, ami csak arra várt, hogy szabad teret kapva kibontakozhasson. A szellem 1848. március 15-e után palackjából kiszabadult, s ha már egyszer kint volt, nehezen engedte magát visszaszorítani. Kivívottjogainak, szabadságának megvédésére eddig soha nem látott és később soha meg nem ismétlődő egységbe forrott a nemzet. Tíz és tízezrek zúdultak a zászlók alá, hogy ha kell kapával, kaszával védjék meg a hazát. Törökszentmiklós népe példát mutathatott e téren a környéknek, mert **Halasi Kázmér kormánybiztos 1848. szeptember 30-án Kossuthnak írt levelében név szerint is érdeemesnek tartotta megemlíteni: "...örömmel jelentem, miszerint... Török szent. Miklós és Tiszaföldvár községekből a mai napon azon tudósítást vettem, hogy ők megértvén szegény hazánk vésteljes állapotját, annak megmentésére a megrendelő helyre lemenni készek, várnak tőlem e tekintetben rendeletet..."**

Katonát és pénzt

A dokumentumok szerint 417 miklósi lakos jelentkezett önként nemzetőrnek, ami a város akkori 7-7.500 lakosát figyelembe véve jelentős szám. De a város anyagi téren is nagy áldozatot hozott a szabadság megvédésére. Az 1848-49. évi pénztárkönyv adatai szerint a város bevétele 30.281 Ft volt, kiadása pedig a bevételt meghaladva 30.394. A kiadási tételek között tisztán hadi célokra jutott összegként 23.902 Ft szerepel, minden egyébbe csak 7.000 Ft maradt.

Hogy mi lett a 417 önkéntes sorsa, nem tudjuk, de a városnak a szabadságharcban betöltött szerepéről találhatók adatok. És ez a szerep sokkal jelentősebb, mint ami róla a köztudatban kialakult. Talán kevesek által ismert, hogy Törökszentmiklós a nevezetes szolnoki

csatát megelőző és azt követő néhány hét alatt a szabadságharc kiemelkedő személyiségeinek gyűjtőhelye volt. Dokumentumok bizonyítják, hogy legalább nyolc akkori vagy később azzá váló tábornok tartózkodott több-kevesebb napig a város falai között, s egy éjszakát maga Kossuth is itt töltött.

A jelentős események 1849. március 2-án vették kezdetüket, amikor a Damjanich mellett Szolnok bevételével megbízott Vécsey tábornok 6 huszárszázadból és 6 honvédszászlóaljából álló seregével, 24 ágyúval ide érkezett, hogy felkészüljön a csatára. A három nappal későbbi győzelemben nagy szerepet játszott a meglepetésszerű támadás. Míg Vécsey mindent tudott az osztrákok helyzetéről, azok semmit sem tudtak a magyar hadmozdulatok felől. Ebben elvülhetetlen érdemei voltak a helyi lakosságnak, amint ez Komlóssy őrnagy naplójából kiderül: **"Törökszentmiklósra több napig időzve... Körger szászados... kémszemlét tartott a vidéken... főleg halászatot, asszonyokat használt e kémkedéshez, s ezek híven meghozták a hírt..."** Leiningen tábornok ennél is pontosabban fogalmazott: **"...Cibakházán át Törökszentmiklósra mentünk, és ott hosszabb ideig... vesztegeltünk... e vidéken igen nagy előnyben voltunk az osztrákokkal szemben, a lakosság hozzánk húzott, s ezért mindig pontos értesüléseink voltak."**

A tavaszi hadjárat

A március 5-i győztes csata napján és azt követően a Görgői-hadtest kivételével Törökszentmiklósra gyülekezett a tavaszi hadjáratot diadalra vivő szinte összes haderő. Még Szolnokon folyt a harc, amikor megérkezett Klapka az I. hadosztállyal, március 7-én Répásy a II-kal, s még 12-e előtt befutott Damjanich és Aulich hadteste is. A tisztek között található Kazinczy Ferenc fia, a 14. vértanúként mártírhalált halt Kazinczy Lajos tábornok is. A csapatok ünnepelték a győzelmet, s ezekben a napokban vehették át megérdemelt kitüntéseiket a szolnoki útközlet hősei. **Vukovics Sebő teljhatalmú kormánybiztos, aki március 12-én érkezett a táborba, a következőképp emlékezett vissza az eseményekre: "Damjanichnak az érdemjelet általadlni én bíztam meg Kossuth által... Damjanich főhadiszállását Törökszentmiklósra találtam. Törökszentmiklósra a megjutalmazandók díszöltözetben jelentek meg Damjanich szállásán, akinek én, azután a többieknek ő tűzte mellére az érdemjelet. Kossuthot és Vettert is vártuk a táborba."**

A várakozás nem volt hiábavaló, mert másnap, március 13-án Kossuth a nemrég kinevezett fővezér, Vetter altábornagy kíséretében valóban a helységbe érkezett. A már korábban is idézett **Leiningen tábornok naplójában is találhatunk ide vonatkozó részletet:**

"Csata után visszamentünk a Tiszán át Törökszentmiklósra. Klapka és Aulich is odajött hadtestükkel... Elvonulásunk előtt Damjanich kiosztotta a szolnoki csatában megérdemelt rendjeleket. Aztán ebéd volt, a kitüntetettek ültak az asztalfőn. Kossuth, aki úgy látszik, jelenlétével akarta lelkesíteni a sereget, szintén ott volt Törökszentmiklósra. ...A hadtest tisztjeinek Kossuth ebédet adott... Ő maga nagy beszédet tartott..."

Kossuth szemléje

Feltételezhető, hogy Kossuth, aki itt töltötte az éjszakát, nemcsak a katonákkal, hanem a környék népével is találkozott. Az is bizonyos, hogy kitörő örömmel és óriási lelkesültséggel fogadták, mert a Debrecenből, a már szervezkedő Békepárttal való hadakozástól kissé csalódott elnök szinte gyermeki lelkességgel ír a megérkezése utáni napon a miklósiakról: **"Beh minő más levegője van itt a léleknek, mint Debrecenben. Oly jól érzem itt magam, mint régen nem éreztem. E nép bátor, mint az oroszlan, lelkesült, mint az erény, határozott, mint az erő, s hű a hazához, mint kard a markolatjához."**

Az ünnepi öröm elcsitultával - nem is ezért volt itt találkozó - komoly munka vette kezdetét. Vetter altábornagy törzstiszti értekezletet tartott, amelyen a további teendők kidolgozása volt a feladat. Törökszentmiklós lett volna a kiindulópontja a főbb városok felé indítandó nagyszabású támadásnak Nagykőrösön keresztül. Klapka és Damjanich hadteste március 18-19-én át is kelt a Tiszán, hogy a főváros felé törjenek. A haditerv azonban megváltozott. Egyrészt ezen a vonalon az osztrákok kemény ellenállására lehetett számítani, másrészt előtérbe került Görgői északi hadjárat terve, amellyel el lehetett volna vágni az ellenség visszavonulási útját, s ezáltal lehetővé vált volna bekerítésük. Ezért 22-én mindkét tábornok visszatért seregével, hogy másnap továbbinduljanak Tiszafüred felé, hogy kezdetét vegye a dicsőséges tavaszi hadjárat.

A három hét nagyon nagy megpróbáltatással járt a város számára. Valószínű, hogy a hadi kiadások miatt feltűntetett 23.000 Ft javarésze ez idő alatt emészte föl. S ekkor derült ki az igazán, hogy az ezen a környéken élők a szabadságukért minden áldozatra képesek. Utolsóként ismét **Leiningen** idézzük: **"Végre 23-án elindultunk, ezúttal fölfelé. Örültem, hogy a Tiszát elhagyjuk, megelégettem, hogy annyi ideig csak hevertünk, és nem tettünk egyebet, mint kiszívtuk szegény vidéket. Ha még maradunk, elveszthetünk volna minden rokonszenvet, különösen Törökszentmiklós vidékén, hol mindig jelentékeny erők gyülekeztek, bár a szegény nép mindent szívesen és jó lélekkel viselt, ama gondolatban, hogy a hazáért teszi."**

Pásztor

Kollégiumi körkép

A kemény parlamenti csata után megszületett költségvetésről mindent lehet mondani; summásan, globálisan, hozzáértéssel vagy a nélkül. Az átlag állampolgár azonban kevésbé látja át az egészet. Most arra vállalkozom, hogy egyetlen apró tételt, egy módosító javaslat megszületését bemutassam és kövessem a már életbelépett törvény végrehajtását (legalábbis a pályázatok benyújtásáig). A tények - a kollégiumi helyzet, vagy éppen a kollégium hiánya - igazolni látszik a módosító javaslat szükségességét, indoklását. A

- *A parlamentben december utolsó napjaiban elfogadott céltámogatási lehetőség éppen jókor jött az iskolának.*

- Természetesen, de ez nem ilyen egyszerű, ugyanis az 50 százalékát az önkormányzatnak fedeznie kell, a beruházás 10-11 millió forintos. Két lépcsőben összesen 46 férőhely kialakítását jelenti. Az épület ennyit tesz lehetővé. A Tisztiorvosi Szolgálat (KÖJÁL) csak később adja át az egyik épületet, így teljes befejezést csak 1994-ben nyer, de 1993. szept-

hették birtokba, korábban földhivatal működött benne. Egy részét még ma is a posta használja. A szükséges átalakítások után 110 gyerek költözött át ide. A létszám a mostani tanévre 61 főre zsugorodott. A környező falvakban lakók inkább a bejárást választják. Emelkedőben van a gimnázium tanulólétszáma, szeptembertől a kollégiumi létszám is várhatóan tízzel növekedni fog. A szobák nagyok, 8-12 és 14 ágyasak, most néhányan kevesebben lakják.

A gondokról, tervekről beszélgetek **Lukács Ferenc** gimnáziumi igazgatóval és **Hercegh Mihály** kollégiumi igazgatóval.

- *Milyennek ítélik az épületet és a felszerelést?*

Lukács F.: Az utóbbi években sokat költött rá az önkormányzat elődjé, a tanács. Megtörtént a tetőjavítás, a külső rendbetétel és a legfontosabb, az egyedi gázfűtésre (konvektoros) való áttérés.

Hercegh M.: Szükséges lenne a nyílászárók cseréje. Jelenleg a szimpla ablakok miatt a folyosók hidegek, nagy az energiapazarlás emiatt. A társalgók bútorzata is megérett már a cserére, közel 40 évesek - bár a kárpitjukat áthúztattuk.

- *Nem pályáztak céltámogatásra? Úgy látom, feladat van pedig bőven.*

Mindketten állítják, hogy nem tudnak a pályázatról. 3 millió 100 ezer forintot kapnak az idén a gimnázium épületének a felújítására.

Megemlítem, hogy én a Köznevelés hasábjain is találkoztam a pályázati felhívással. A 3 millió mégis csak kevesebb, mint a 6 millió, amit elérhettek volna.

Lukács F.: Már novemberben, az első tervezetben szerepeltettük a kollégium nyílászáróit a költségvetésben, később csak a gimnázium maradt benne.

Úgy érezzük, hogy az önkormányzat törődik az épületek állagmegóvásával.

Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola kollégiuma

A város legnagyobb kollégiuma 1943-ban épült téli gazdasági iskola céljaira. Az iskola új épületének átadása után 1964-ben költözött bele a kollégium, de néhány helyiségben 1976-ig folyt a tanítás. Jelenleg 121 fiú és 40 lány lakója van. Minden jelentkezőt fel tudnak venni.

Az Almásy úton található villaépületek adnak majd otthont a szakmunkásképző diákjainak.

közoktatás fejlesztése aligha képzelhető el a kollégiumok bővítése, korszerűsítése nélkül. Szakmai körökben az is vitatott, hogy a kollégium szolgálja-e ki az iskolát, vagy az iskola a kollégiumot. Egy azonban biztos, egy jó kollégium sokat tehet azért, hogy jobb szakemberek, teljesebb emberek kerüljenek ki az iskola padjaiból.

604. sz. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola

Évek óta megoldatlan probléma, hogy nincs az iskolának kollégiuma. A beiskolázási körzet eléggé szűkre szabott. Ebben a tanévben a gimnázium kollégiumában kapott helyet 7 fő, míg 13 fiatal albérletben lakik. Sok a bejáró.

A decemberi önkormányzati ülésen megszületett a döntés, megkapják a bölcsőde megüresedő épületét. Terveikről beszélgetek **Zafir László** iskolaigazgatóval.

tember 1-jétől már fogad diákokat.

- *Gondolom jelentős megtakarítás, hogy maguk végzik a kivitelezést.*

- Így szeretnénk, de a tervezésért, mert gyorsan kell, nagy összeget fizetünk (felújításnál ez a beruházási költség 2 %-a is lehet) az ARCITEK Mérnöki Kft.-nek.

- *A kollégium beléptével jelentősen javulni fog az iskola választhatósága a távolabb lakó diákok körében. Kívánják-e esetleg bővíteni a szakmák számát?*

- A szakközépiskolai tagozaton már a következő évtől meghirdettük az elektronikai műszerész szakma mellett az általános gépész képzést is. A jelentkezők számától függ, hogy 1 vagy 2 osztályt indítunk.

Bercsényi Miklós Gimnázium kollégiuma

A volt járásbíróház miklósi viszonylatban patinás épülete ad otthont a kollégiumnak. 1978-ban ve-

Kollégiumi körkép

Gondjaikról, a korszerűsítés lehetőségeiről, anyagiakról váltok szót **Kerek Béla** iskolaigazgatóval és **Pilár György** kollégiumi igazgatóval.

Pilár Gy.: Az alapfunkciókat tudjuk biztosítani a tanulónkénti 62 ezer forint (fejkvóta) összegből. Ez a szintentartásra elég. Anyagi erőinkhez mérten folyamatosan halad a korszerűsítés. Az iskola asztalosa készíti a beépített szekrényeket. A fiúkollégium földszintjén már elkészült 5 szobában. Legnagyobb gondunk a vizesblokkal van. Szükség lenne szintenként zuhanyzóra, de csak a földszinten van, és a vízmelegítők teljesítménye az igényekhez képest úgy 70 %-os.

- Tudom, hogy az iskola előtt nagy lehetőségek állnak. Elyerte a világbanki pályázatot, ez biztosan kihát a kollégiumra is. Pályáztak-e most a kollégium felújítására?

Kerek B.: El kell mondanom, hogy minden újítás, pályázat óriási munkát jelent, de természetesen pénzt is. A kollégium rekonstrukciójára 2,5 millió forintot szeretnénk elnyerni. De hozzáteszem, hogy nem akartuk sakkhelyzetbe hozni az önkormányzatot, megvártuk, amíg a felújítást megszavazták, ez 2,5 millió - és azt tekintve 50 %-os önkormányzati fe-

A kollégium épülete. Kár, hogy a Justítia szobrot elvitték a bejárati ajtó fölül.

dezetnek - pályázatunkat beadtuk 5.109 ezer forintos felújításra. Ez a külső vakolásra és a fürdő gondjának megoldására lesz elég. Vendéglátóim megmutatták a kollégiumot. A kulturális rendeltetésű épületrész folyosóján festmények sorakoznak a falon.

A szolnoki múzeum mutatja be itt folyamatosan anyagát. A másik

meglepetés akkor ért, amikor a tanulóasztalokra pillantottam. Kopotnak, elhasználtak, ezer évesek. Az igazgató úr tájékoztat, a székek állapota még siralmasabb volt, de az 1991-es decemberi önkormányzati póttámogatásból (325 ezer Ft) sikerült kicserélni azokat.

Kovács Györgyné
Fotó: árvai János

Az oromzaton jól látszik: megérett a felújításra.

Adós fizess! (vagy inkább summa?)

Cogito ergo sum

"Gondolkodom, tehát vagyok"

Költségvetési és társadalombiztosítási téveszméimet adom itt közre: az ország házában ritka sorokban tárgyalják honatyáink és anyáink a költségvetést. Fúrták és faragják a társadalombiztosítást. Repkednek a milliók forintban - mint forgácsok - s reszketnek a milliók - atyafiak - szerte szép hazánkban, mint szereplők. Köziük reszketek jómagam is, bár hál'isten még fűtött a lakásom, s a gázfogyasztást is csak áprilisban kell fizetnem - az ég bocsássa meg bűnemet előre is az akkor elhangzó káromkodásaimért. Dehát nézzünk körül otthon - miből is élünk?

1987. december 31-én még a pártállam küldött nyugdíjba, mert betöltöttem a 60. évemet, s már jó két évvel előbb meguntam a képeket.

Számoljunk csak: 41 év és 41 nap munkaviszonyom alatt levontak tőlem 713.305 Ft-ot a nyugdíjamban. Nem kamatoztatták, mert a tőkét Marx után szabadon hivatalból utálták. Így csak ennyi maradt nyugdíjam fedezete.

1988-ban kaptam 157.246 Ft-ot, maradt: 556.057 Ft.

1989-ben kaptam 162.168 Ft-ot, maradt: 393.889 Ft.

Jött a rendszerváltás, de az új rendszer sem kamatoztatta tőkémet, nem csoda, hiszen az új szakemberek is a Marx Károly Közgazdaságtudomány Egyetemen tanultak. 1990-ben kaptam 166.368 Ft-ot, maradt: 227.521 Ft. 1991-ben a szovjet hadifogság kárpótlásával együtt kaptam 216.868 Ft-ot, maradt fedezet: 10.653 Ft.

Tehát: ha lojális lennék, 1992. január 15-tel meg kellene halnom, hogy ne kelljen a Kupa Miskának gondoskodnia a Süle Miskáról.

De kegyelem ártatlan lelkemnek, ó nagy Druszám!

1. Nem lehetne részemre beszámítani szegény feleségemtől levont

507.147 Ft-ot, hiszen - Isten nyugosztalja - ő lojális állampolgár volt - meghalt, mielőtt egy fillér nyugdíjat felvett volna. (Sajnos, sokan követik példáját a korai halálban, s mégis szidják az egészségügyet.)

2. Könyörgöm továbbá: munkát vállaltam 3 hónap pihenés után - mert nem tudtam beosztani a nyugdíjamat. Koplalni pedig - mivel én már azt a Dnyeper partján letudtam egy életre - csak nem akarózik.

1988. áprilisa óta dolgozom - míg hagynak, míg bírom, s így kopaszta-nak is újra!

- Munkáltatóim fizetik utánam a társadalombiztosítási járulékot, ez a havi 43 százalék szilveszterre már 435.084 Ft. Ebből ugyan én már elköltöttem 2 EKG vizsgálat és egy éve, napi 3 Nitropenton és 6 Panangin támogatási összegét, valamint több éve napi egy Noditran kúpot, mivel nekem csak érben van aranyam, sajnos.

- Lehet, hogy ha lehetne, nekem ez is csak bádogból lenne?

- Tőlem is levontak 5 százalék nyugdíjjárulékot: 37.699 Ft, így 990.583 Ft gyűlt össze - elméletileg.

Ezt pedig, ha a "már nem marxista" közgazdászok kamatoztathatják is évi 36 %-os kamattal - hiszen csak a hülye kommunista nem tették ezt - így 1992 végére tőkéim 356.610 Ft hozadékot termel, s még levonják belőle államunk javára a 20 % adót. (Örökség a kommunizmusból, aholis mindenhol levontak 20 %-ot. Erről szól a vicc is, melyben így imádkozott az útszéli kereszt tövében az anyagi-lag megszorult anyóka: "Uram, ha az imádságomra küldesz 400 Ft-ot, ne a kommunistákkal küldd, mert azok még ebből is levonják a 20 %-ot", megmarad így is 285.289 Ft.)

Böven futja az 1992. évi nyugdíjamat.

Aszentségit! Nem is rossz üzlet, így - kapitalista módra - forgatni az én

tőkémet s kiszűrni az én szememet a kamatjával!

Nem lehetne felvállalni maszekban ezt a társadalombiztosítást, Abszolúte sírás, rívás nélkül!?

3. Tovább bizonyítandó előrelátó hűségemet, a taxis blokádtól óta figyelem tankolásaim adótartalmát. Te jó Isten, hogy én milyen rendes fiú is vagyok! Literenként 35 Ft-tal, csak ebben az évben benzinfaló öreg Ladám 615 liter után adózott 21.525 Ft-ot. S én mégis szeretem, s megtartom a hűséges öregemet, mert igen drágák a kisfogyasztásúak. Pedig így csak nyugdíjas éveimre is visszavetítve kb. 80.000 Ft-ot adózott pufogatás közben mai értékben az infláció és a szovjet ipar jóvoltából.

4. Ha akarom, ha nem, az általam legjobban szeretett személyi jövedelemadót és társait sem kerülhetem el, hiszen azt is Kupa Mihály propagálta annó dacumál pártállami főnök korában. Na, ez nekem a mai napig 1988. áprilisától 380.040 Ft-omba került.

5. Namármost: mindezekkel együtt 1.450.673 Ft az általam kitermelt tőke - bocsánat tőkéim. Ennek éves kamatából: 522.242 Ft röhögve eltarthat a Druszám, illetve az állam. Sőt, ha ennyit emelkedne az éves nyugdíjam, dolgoznom sem kéne, s zenghetném a galamb nóta refrénjét: "én lennék a legboldogabb ezen a világon".

6. De ha így állunk - akkor miért nincs elfogadható nyugdíjemelés? Vagy a Botos, vagy én nem tudok számolni? Ez ügyben várja tanult és tudós kapitalista közgazdászaink választát - egy számolgotó nyugdíjas főorvos -, aki ezek szerint meglévő fedezetével már addig élni, mint a mesében - míg az egészségügy reformja megengedi, vagy hagyja.

S mivel ettől bizony ugyanúgy fél-ek, mint a költségvetés hiányától - reménykedve magamnak is, s mindannyionknak is az új esztendőben erőt, egészséget kívánok búcsúzá-sul:
Dr. Süle Mihály

Nyelvi "lelemények"

Meglehetősen érzékenyen szoktam reagálni különböző hivatalos papírok nyelvi képtelenségeire, időnként már kapok is néhány példát.

Legutóbbi "kedvencem" inkább logikai vicc. Az autótulajdonosok nyilván már látták a súlyadó bevallási űrlapját. Nos, ezen van egy olyan pont, melyben indokolni kell a bevallást. A kipontozott részre ajánlom a következő szöveget: "Muszáj (Mint hogy ki is fizetne súlyadót, ha nem lenne kötelező?)

Nem akarom túldumálni az ügyet, de némiképp szomorúan kell konstatálnom, hogy jó adag "pökhendiség" és az adózó polgár lenézése nyilvánul meg ebben az egyetlen pontban - az űrlapot kiadó hivatal részéről.

Ezt alig enyhíti a gépkocsi jellegére vonatkozó választási lehetőség, amit valószínűleg számtalan magyar autótulajdonos bejelöl majd: "muzeális".

A Trabant, Skoda, Dacia - kor nélkül is a múzeumba illik. Reméljük, jár valamiféle kedvezmény utánuk.

S az, ami egyre bosszantóbb: erről az okiratról is hiányzik a "felelős személy".

Emlékszünk, mennyit dühöngtünk a személyes felelősök hiányán? Ma még rosszabbodott a helyzet: a HIVATAL elnyelte az országot.

(K.I.)

TULAJDONOSI FELELŐSSÉGGEL A JÖVŐ SZÖVETKEZETE FELÉ

A magukéről dönthetnek az áfész tagjai

Az országgyűlés az év elején elfogadta az új szövetkezeti és az azzal kapcsolatos átalakulási feladatokat meghatározó, azokat szabályozó átmeneti törvényt. E két törvény a ma működő szövetzetek helyébe egy új típusú, a tagok magántulajdonán alapuló, azok érdekeit megfelelőbben szolgáló szövetzeteket kíván létrehozni. Az átalakulásra megszabott határidők nagyon szorosaak, amelyek betartása csak nagyon precíz előkészítés és feszült tempó diktálása mellett lehetséges. A Törökszentmiklós és Vidéke Áfész elnökeinek, Mász Imrének sem volt könnyű olyan időpontot találni, amikor nyugodtan elbeszélgethettünk az áfész átalakulásáról kialakított elképzelésekről, a feladatok ütemezéséről.

- Arra valóban nem panaszkodhatunk, hogy nagyon unatkozánk mostanában. Régóta várjuk a szövetkezeti törvényt, s a hosszú várakozás senkinek sem kedvezett. Január 20-án végre megérkezett, s el lehet mondani, hogy egy jól sikerült jogszabály, mert az önkéntes szövetkezésnek, az önszabályozásnak ad teret. A gondot számunkra az átmeneti törvény jelenti. Egyes szabályainak, paragrafusainak értelmezése, a szoros határidők nagyon nehezé teszik az áfész-ek dolgát. Még ha percre pontosan tervezünk, sem biztos, hogy az átmenetet június 30-ra sikerül befejezni.

- *Mi okozza a legnagyobb gondot a határidők megtartásánál?*

Reménykedünk a határidő betartásában

- Az, hogy sok az összetevő, s előre mindent nem tudunk az ütemtervbe bealkulálni. Nézzük a dátumokat! Január 20-tól harminc napig van lehetősége az önkor-

mánzatnak esetleges vagyoni igényeinek bejelentésére, hatvanig az érintettek tagsági viszonyuk helyreállítására, vagyonnevesítési igényük bejelentésére. Nekünk ezt a 60 napot ki kell várni, hiszen akadhat jelentkező még az 59-en is. Leghamarabb tehát március 21-én tudhatjuk meg, ki lesz akit érint a nevesítés. Csak ezután - ha már a jogosultak köre ismert - kezdhetünk számolni, hogy a meglévő vagyonunkat hány felé kell osztani. Az igazgatóságnak a kidolgozott javaslatokat kell az időközben megválasztott küldöttgyűlés elé terjesztenie, amelynek a vagyonnevesítésről végleges döntést kell hoznia. A küldöttek által hozott határozatot 15 napon belül meg kell küldeni az érdekelteknek.

Ezzel a nappal kezdődik az átalakulás második nagy szakasza, mert ekkortól lehet két hónapig szervezeti változást kezdeményezni, vagyis június 30-ig. Ha valakinek mondjuk június 28-án jut eszébe ilyen jellegű kezdeményezés, máris kicsúszunk az időből. Szóval, itt mindennek nagyon „klappol-

“Én úgy gondolom...” Küldötti javaslat az 1991. május 9-i vagyonnevesítési küldöttgyűlésen

nia” kell, a határidő betartásában csak reménykedhetünk.

- *Melyek azok a lépések, amelyek megtételéről már biztosat lehet mondani?*

- Február 24-én már megkezdődtek a részközgyűlések, s március 14-ig mind a tizenkilencet le kell bonyolítanunk. Ezeken ismertetjük 1991-es eredményeinket és az 1992-re vonatkozó elképzeléseinket. Ismertetjük vagyonnevesítési elképzelése-

Az áfész-vagyon egy része. Átadás 1989. június

inket, de a nevesítés főbb elveiről a részközgyűlések szabadon döntenek. Döntenek arról is, legyen-e küldöttgyűlés, és ha igen, megválasztják a küldötteket. Ha erre sor kerül, a nevesítés elveinek konkretizálása, esetleges kiegészítő elvek megállapítása és a végleges döntés meghozatala már a küldöttgyűlés feladata lesz, amelynek összehívását március 28-ra tervezzük.

- *Milyen vagyonnevesítési javaslatot terjeszt a vezetőség a tagság elé?*

- A Törökszentmiklós és Vidéke Áfésznek pénzügyi problémája öt éve nincs, talvaly is hitel nélkül tudtunk

egyenlősdizni. A törvény alapján a következő szempontokat kell figyelembe venniünk:

1. A vagyon létrehozásában, gyarapításában való közreműködést 2. A személyes közreműködés súlyát 3. A tagsági viszony időtartamát 4. A vagyoni hozzájárulás mértékét.

A személyes közreműködés súlya

- *Engem leginkább az első és második pont érdekel. Az, hogy mi alapján ítéltethető meg a gyarapításban való közreműködés mértéke és a személyes közreműködés súlya. A rossz nyelvek ugyanis azt suttojják, hogy a mostani vezetők lesznek a "legsúlyosabbak".*

- Én is hallottam róla, de a rossz nyelvek ez esetben tévednek. Az tény, hogy nekünk is nagy gondot okozott a személyes közreműködés súlyának megítélése, s az is tény, hogy voltak elképzelések, amelyek szerint a volt és jelenlegi tisztségviselők előnyöket élveztek volna. De ezt a szempontot a jog eleve kizárja, mert kimondja, hogy a nevesítéskor tisztségviselő előnyben nem részesíthető, és egyébként sem tartottuk volna tisztességesnek. Vére menő viták után a következő elképzelés körvonalazódott ki:

A jelenlegi nyilvántartásunk három szempont érvényesítését teszi egyértelműen lehetővé. Tudjuk mérni a vagyoni hozzájárulást az alapján, kinek mennyi és hány forintot - 300 vagy 500 - részjegye van. (Folyt. a 11. oldalon)

A MAGUKÉRŐL DÖNTHETNEK AZ ÁFÉSZ TAGJAI

(Folytatás a 10. oldalról)

Pontosan tudjuk a tagsági viszony időtartamát is. A személyes közreműködési súlyánál, a gyarapításban való közreműködés mértékénél pedig azt követhetjük nyomon, hogy a tagok közül ki dolgozott hosszabb ideig a szövetkezetnél. Úgy ítéltük meg, hogy a nálunk dolgozó munkája lényegesen hozzájárult a gyarapításhoz, megkülönböztettük tehát azokat a tagokat, akik legalább öt évig az áfész-nél dolgoztak, és jelenleg is munkaviszonyban vannak.

- Ez eddig számomra nagyon tisztességesnek tűnik. Hogyan jelentkeznek ezek az elvek a gyakorlatban?

- A részközgyűléseken a következőket javasoljuk elfogadásra: Ha a legfiatalabb tagunk - aki 1988. december 31 után lépett be - kap egy üzletrészt, a legidősebb - aki 1946 óta tag - legalább ötöt kapjon, de ez lehet esetleg tíz is. Így a kettőn belül az idő függvényében kategorizálhatók a tagok, s ennek alapján kapnak több vagy kevesebb üzletrészt.

Szempontok

A másik szempontunk az, hogy akinek 500 Ft-os részjegye van, az legalább kétszer annyi üzletrészt kapjon, mint a 300 Ft-os.

Harmadik elvként fogadja el a közgyűlés azt, hogy aki legalább öt évet dolgozott a szövetkezetnél, kapjon pluszos üzletrészt, de ez nem lehet több az előző két szempont alapján kapott üzletrész háromszorosánál. Ezeket javasoljuk, a döntés a tagság kompetenciája lesz.

- A fentiek alapján valóban megalapozatlannak tűnnek a rosszindulatú pletykák. Ha ezek az elvek érvényesülnek, senki nem részesülhet előnyben csak azért, mert vezető.

- Nem is volt ilyen szándékunk. Egészen biztos, hogy sok olyan régi, nálunk dolgozó, 500 Ft-os részjeggyel bíró tag lesz, aki sokkal nagyobb üzletrészt tudhat majd magáénak, mint például a jelenlegi elnök, Mász Imre. De még ez a "sokkal nagyobb" is relatív, mert 60.000 Ft értékű üzletrésznél nemigen jut több senkinek. De ez március 28-a után pontosan kiderül.

- Mi lesz a következő fázis, ha ez a - talán leglényegesebb - szakasz lezárul?

- Ha megtörtént a vagyonnevesítés, a szövetkezeti tagság már mint igazi tulajdonos dönt a szövetkezet további sorsáról. A küldöttgyűlés kidolgozza az új alapszabályt, megválasztja vezető testületeit, tisztségviselőit. Hatvan napig lesz lehetőség arra is, hogy a települések vagy csoportok jelezzék kiválási szándékukat.

- Az eddigi ismeretek szerint lehet-e számítani ilyen szándéokra, s mennyire tűnik ez okos ötletnek?

- Konkrétan nem tudok még ilyen igényről, de elképzelhetőnek tartom, hogy egy településen tesznek majd kísérletet az önállósodásra. Szerintem a jelen gazdasági helyzetben és az adott körülmények között - egy ilyen nagyszágrendű szövetkezet esetében, mint a miklósi áfész -, ha egy község kiválna, és önálló szövetkezetet alakítana, az nem tudna eredményesen működni. De ez az én magánvéleményem, ha a kiválásra sor kerülne, természetesen végrehajtjuk a vagyonmegosztást, bárhogyan is ítéltük meg ezt a lépést. De bízom benne, hogy végül erre mégsem kerül sor, s június 30-ig egyben tarthatjuk meg az átalakulást záró küldöttgyűlésünket, s kezdhetünk új életet.

Az új élet születésénél ismét jelentkeznénk.

Pásztor

Magán- beszélgetés

Mondanom sem kell, sok emberrel találkozom s beszélgetek nap mint nap olyan témákról, amelyekről mint "újságíró" nem beszélgetnék s nem is írnék.

Beszélgettünk egy ismerősömmel, csak úgy. Ő amolyan "bennfentes-féle" Mezőgép-ügyekben. Mondjuk, az én problémám adott volt: nem igazán tudtam, mi van a vállalattal, csak mint szponzor, a tavalyinál lényegesebb kisebb szerepet vállalt a TSE támogatásában, s ez - legalábbis a szememben - némi pesszimizmusra ad okot a vállalat jövőjét illetően.

Nos, a beszélgetés során pesszimizmusom igazolódni látszott: a Mezőgép jövője mintha csak áprilisig látszana biztosítottnak, addig talán kitarat a CLAAS megrendelése, utána ki tudja, valószínűleg a munkanélküliek számát fogják a mezőgépesek növelni, esetleg jön egy hosszabb kényszerszabadság.

Mondhatná a kedves olvasó, hogy ez nem titok, ez nyílt beszédtema, s alig van olyan helyi üzem, amelyikkel kapcsolatban hasonló ál-, rém- vagy valódi hírek ne terjengnének.

A vélemény az, ami miatt a publicista és nem a riporter szólal meg, tudniillik, hogy hogyan jutott ide a közelmúltban még kifejezetten sikeres cég.

Valószínű, hogy az igazgató menesztése mögött pozícióharc húzódik meg, de ezt - se pro, se kontra - nem lehet bizonyítani. Ma már érthető a szolnoki központ lépéssorozata, egyrészt a húzóegységek betelepítése Szolnokra, másrészt a miklósi cég külkereskedelmi önállóságának megszüntetése.

Jól tájékozott beszélgető-partnerem úgy vélte, hogy D. túltaktikázta a dolgot Sz.-szel szemben: időnként - a szolnoki központ lépéseit kontrázni szándékozva - előtérbe tolt a "szervezkedő" munkásokat, s ha úgy érezte célt ér, magukra hagyta őket. A vége persze az lett, hogy a még meg sem szerveződött maroknyi ember (akiket mi, kívülről csak szavakkal támogathattunk) teljesen elbizonytalanodott, saját munkatársaik sem tudták hová tenni őket, inkább féltek a vállalatvezetés ellentmondásos viselkedése miatt.

P.-ék nagyon magukra maradtak, s most már - persze - mindenki okosabb, de az atomizálódott mezőgépes társadalmon ez nem segít.

A már hivatkozott vélemény azt is tartalmazta, hogy D. tulajdonképpen jó vezető volt, s ha valami igazán tragikus volt, talán az, hogy úgy a munkástanács-pártiak, mint D. más-más úton próbálták megmenteni a céget, igazából egymás ellen.

S ha jól belegondolunk. Sz.-re s a szolnoki központra sem lehet haragudni, hiszen saját szempontjukból minden lépésük indokolt, igazolható.

A baj csak az, hogy mindez itt történt, velünk, miklósiakkal, s bár a tanulságok kézenfekvőek, levonhatóak, a megoldás még igencsak messze van, persze azt is hozzátéve, hogy a publicista tévedhet a tanulságokat illetően - s minden segítséget, észrevételt szívesen venne a megoldás érdekében.

Kakuk Imre

Petőfi koszorúi

avagy "a felosztott forradalom"

Prológus: E cikk vázlatként írtam valamit, amit könnyű félreérteni. S ha valamit félre lehet érteni, azt általában félre is értik. A "politikát" érintő - esetleges - kritikákat hajlamosak lettek volna politikai kritikaként értékelni - eleve "pártos elfogultságot" feltételezve átsiklani a tényeken.

MEGMAGYARÁZOM

Részletek - a meg nem írt - az Ellopott forradalom című cikkből

"A múlt hazugságai - jól tudtuk - hazugságok voltak, s akként vétettek tudomásul is. A március tizenötödikének képéhez hozzátartoztak a kokárdákat gyanakodva szemlélő rendőrök, az iskolai összetartások, a főiskolásokat maceráló rendőr-munkásőr "rohamcsapatok". A pesti "csaták" híre is csak elvétve jutott le vidékre, igazi lángja nem volt. Az ellenzéki-ség: "félméteres" kokárdák, lopva meggyújtott gyertyák, s persze "a vi-gyázzban álló, láthatatlan röhögés" - félművelt pártszakértők által engedélyezett műsorokba az "elismert költő" Babits verse, a Petőfi koszorúi, s alá-festésként: "ha én zászló volnék".

Énekes barátom a főiskolán eldalolta a Nemzeti dalt. Rendőri elbeszélgetés, s persze fellépési moratórium lett a dologból.

Melyikünk ne tudna hasonló sztorikat - sőt cifrábbakat, egyre cifrábbakat is - persze a mesélő főszereplésével.

//Az idő - mese - Hány János exponenciális relációja közismert. Már nem lepődünk meg: évekkel korábban, 1944-ben még csecsemőkorú aggyastyánok bizonyították dokumentumokkal, hogy aktív tagjai voltak a kommunisták szervezte ellenállásnak, s utóbb kiderült, hogy 1956-ban még a "szoc.hazások" nagy része is a másik oldalról lött, direkt kitolásból kapva kitüntetését. Hovatovább megyei párttitkárok bizonygatják majd fotókat lobogtatva, hogy egykori március tizenötödikéken rögtön Kiss János mellett ütötték őket a rendőrök. Országos történelmi játék ez - s alapvetően nem a személyek hibája. Mindössze annyit bizonyít, hogy semmi sem változott - még mindig elevenbe talál koszorúzásokon a vak meg-

szakást és a süket hivatalt emlegetni.//

"Azt ne hidd, hogy nyílik még a sárka rózsá..."

Én már most látom azokat a szakadékokat, amelyek ünnepünk szóno-kai és ünnepünk szótlán résztvevői - és otthonmaradottai -, illetve a hivatalos szónokok szövege és a magyar valóság között tátonganak.

Nem tudom, hova lett Kossuth. 1849-ben elmenekült, s mintha azóta sem tért volna vissza övéihez. A történész vitatkozhat azokkal, akik szerint "cserbenhagyta" az országot és a forradalmat. MAGYARÁZNI lehet, de a köztudat immunis a magyarázatokkal szemben.

"A felosztott forradalom"

Valójában nem tudni, hogy kit is ünneplünk március 15-én. A magyar liberális nemességet, akik nagysága előtt Kossuth leborult, mert megajánlották a fegyvert és a katonát a haza védelmére, vagy azokat a parasztfiúkat, akik meg is haltak érte? Az erdélyi folyók-patakok még ma is mosnak ki a sóbányákból - egykor a tárnákba - szellőzőkbe sebesülten bedobált honvéd-testeket bakancsos-an-attilán. A só konzerválta őket - két nép tragikus, összhangtalan szabadságakarása mementőjeként még most is, ak XX. században.

Kit ünneplünk? A Habsburgokat a magyar szabadság nevében detronizáló Kossuthot, vagy az északi végeket kietlen pusztává változtatni akaró Szemerét? A jobbágyokat szabadító nemeseket, vagy a "kényszer-sorozókat" elzavaró - felszabadítatlan - Mátra-alji jobbágyokat? Az antikato-na, antipolitikus bár kiváló "stratégia" Klapkát, vagy az "áruló" Görgeyt - aki tizenhárom ember élete árán már ezek életét kímélte meg a kilátástalan harc további nem vállalásával - néző-pont kérdése. A történelem kíméletlen kérdéseket vethet fel.

Pedig nekünk itt és most kellene eldöntenünk, hogy a nemzeti önbecsülésünkhöz az aradi tábornokok vértanúsága KELL, vagy Görgey hig-gadt, katonához a világ bármelyik táján méltó döntése, a felesleges vér-áldozatról való lemondás.

De hová lett Petőfi?

"Petőfi állítólag a segesvári csatában eltűnt, többen úgy emlékeznek, hogy látták sebesülten, illetve hol-tan."

Morvai, a megszállott kazános so-

ha nem fogja megtalálni. Ássa bár fel a fél világot Segesvártól Alaszkaig, leljen bár fél tucat Petrovicst.

Ebben a rendszerváltásnak becézett palotaforradalomban mindenki egy másik Petőfiben fogja keresni saját nemzeti-liberális gyökerét. Esküdni mernék, hogy lesz egy népi, Jancsi-vitézes, ki népét most, "mint egykor Mózes" huncutul, bátran és erővel egy új világba vezeti, a'la Torgyán; a magyar szabadságért meghalt európai költő-hérosz, a'la MDF; a másik szabadságáért saját életét is áldozni kész plebejus-értelmiségi, a'la SZDSZ; s az állam embert nyomorító elnyomása ellen lázadó és lázító rebellis-gondolkodó, a'la Orbán Viktor. Petőfi valóban egy országé, egy népé, mindannyiunké. A baj inkább az, hogy ezt - s magyarságunkat - állandóan bizonygatni kell fényes ünnepekkel, zászlódíszekkel, hangzatos szövegekkel. Az egyszerű csönd, a néma főhajtás, a hangtalan gyertyagyújtás miért nem magától értetődő, miért kell, hogy a "méltóság" jól szervezett legyen?

Ez az, amit nem ért meg például Morvai úr sem: szerintem 1991. március 15-én halt meg Petőfi. Egészen addig "élt", vitte előre a magyarokat, előre és előre a népért. 1991. március 15-én sikerült méltó, csinnadrattás, zászlóerdős, koszorús - "vak és süket" - gyászszertartást rendezni országáért neki és a forradalomnak.

"Miért hagytuk, hogy így legyen?"

Nem tudom, megérti-e valaha is Morvai úr, hogy Petőfi Sándor ott és akkor eltűnt - s a magyarságban ott volt a remény a folytatásra, s a példa az ő áldozatának a vállalására.

Igaz, én sem tudom, hogy mit kezdene a mai állam az egyetemistákat fellázító, a népvészér Tánccsicsot szabadító - a népnek jogot követelő túlélő Petőfivel.

Eltemették hát - annak rendje s módja szerint -, s számtalan sírját koszorúzzák majd hivatalaink ma: 1992. március 15-én.

S ha egy erdélyi sóbánya kiengedné fogságából, vagy egyszerre csak kilépne a segesvári kukoricás ködéből, ugyan ki hinne neki, ki törődne vele?

"Mi meg hagyjuk, hogy így legyen."

Kakuk Imre

TESTILEG FOGYATÉKOSAN,

A Városi Művelődési Központ Pincegalériájában 1992. január 11-től két héten keresztül volt látható az az országos vándorkiállítás, amelyen fogyatékos gyermekek rajzait, képeit és munkáit tekinthették meg az érdeklődők. Jómagam is egy ráérő félóránban megnéztem ezt a kiállítást, amely minden várakozásomat felülmúlta. Olyan „csodának” lehettem részese, amely az emberi szeretet és együttérzés kimeríthetetlen forrásáról tánúskodik. Rá kellett ébrednem, hogy a fogyatékosok, a másság csak az egyik oldalról jelent eltérést a megszokottól, a normális helyzettől, és csak bizonyos értelemben jelent egyfajta hiányt, csökkentettséget. A másik oldalról tekintve annál inkább pótolja ezt az a belső érték, az a lelki, érzelmi gazdagság, amelyről hitelen árulkodtak a munkák.

Hála és köszönet azoknak a tanároknak, nevelőknek, akik ezekből a testileg fogyatékos emberpalántákból önzetlenségükkel, türelmükkel és mély emberszeretetükkel lelkileg kiegészültek, érzelmi-mentesen hihetetlenül kifinomult „művészeket” formáltak.

A kiállítást megtekintve eszembe ötlött a Bibliában szereplő irgalmas szamaritánus tette, aki felkarolta az úton a rablók által megtámadott, összevert és elhagyott idegent, - akit többen ott hagytak -, és gondját viselte. Megmentette ezt a mások által megvetett embert szeretetével és irgalmával. A fogyatékosok is „mások által felkarolt, megmentett idegenek”, akikkel nem szívesen foglalkoznak, nem szívesen törődnek. Mégis vannak olyanok, akik mint „irgalmasszívűek” meglátják elesettségüket, felemelik őket, gondjukat viselik, s lám mily csodákat művelnek szeretetükkel. Hiszen senki nem élhet, nem lehet boldog szeretet nélkül, főként nem a

mátságban élők. Ám a szeretet útja kétfelé ágazik. Az egyik önmagunkba tér vissza, a másik felebarátaink felé vezet. Az irgalmas szamaritánus megmutatja, hogy a kettő közül melyik vezet a boldogságra. Az önszeretet útja, mivel önmagunkba tér vissza, nem gazdagítja, nem boldogítja kiegészítésre vágyó életünket. Csak aki kilép önmagából és emberhez méltó cél irányába fordítja szívének iránytűjét, csak az nyerheti el a beteljesedés örömét.

Az élet tele van a szeretetlenség sebeivel, a szeretet nélküli élet halottaival. Csaknem mindenki hordoz a szívében vérző vagy behegedt sebeket. Rengeteg a sebesült, hosszú a szeretetre vágyó emberek karavánja. Az elesettek, a fogyatékosok a mi segítségünkre várnak, hogy fölállhassanak. Ingadozó felebarátainkat mi menthetjük meg az eleséstől. Milyen sok embertársunk kimenekülhetne a kétségbeesés örvényéből, ha feljűk dobnánk a szeretet mentőkötelét. Sajnos azonban az önzés szikláival bastyázzuk körül élnünket, hogy megvédelmezzük féltett és vélt kincseinket. Pedig a szeretet kincsei hamar elfogynak, ha nem gondoskodunk utánpótlásról. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha kilépünk önmagunkból, ha szívet adunk és szívet kapunk érte. Szeretettel kell meghódítanunk, csak szeretettel lehet elnyernünk embertársaink szívet. Ez az a nyelv amelyet mindenki megért.

Anton Rubinstein, a híres zongoraművész, egyik körútja során elbeszélgetett egy riportterrel. Arra a kérdésre, hogy hol koncertezett legutóbb, ezt válaszolta: Spanyolországban. Ért talán spanyolul? Nem - felelte a művész - nem beszélem a nyelvüket. Akkor hogyan értette meg magát, milyen nyelven beszélt vendéglátóival? A zongora, a zene nyelvén.

Minden ember megértésre vágyik. De vajon hogyan érthetjük meg egymás bajait, problémáit? A szeretet nyelvén. Ez az egyetlen nyelv, amely a modern világ Bábelében visszaadhatja a béke, a boldogság reményét. Napjainkban fájoan tapasztaljuk, hogy egyre szaporodik a beteg lelkű, rokkant idegzetű, fogyatékos emberek száma. Az okokat vizsgálva a tudományos kutatás is a szeretet hiányában állapítja meg a betegség okát. Tíz idegbeteg ember közül legalább nyolc betegsége a szeretet hiányára vezethető vissza.

Egy ember, aki igazán szeret, akit igazán szeretnek sohasem lesz elesetté. Szeretnünk kell nekünk is, akik

az élet jerikói útját járjuk, mint az irgalmas szamaritánus. Ne fogyjunk ki a szeretet gyógyító olajából! Mondjuk mi is az irgalmas szamaritánussal: viseld gondját és ha többet költenél rá, majd megtértem, ha visszafelé jövök. A szeretet, a jóság sohasem „kidobott pénz”, hanem a legjobb befektetés, amivel a legnagyobb segítséget adhatjuk embertársainknak, főként a tőlünk eltérő, a másságot megélt fogyatékos testvéreinknek. Mindegyikünknek lehetőségeinkhez képest fel kell vállalnunk embertársaink másságát is, hogy az ő csodát művelő életük által is szebb, teljesebb és boldogabb legyen életünk.

Kohajda Zoltán

Köszönetnyilvánítás

Az MDF Törökszentmiklósi Szervezete köszönetét fejezi ki azoknak, akik az "MDF fogyatékosokért" c. országos vándorkiállítás törökszentmiklósi megrendezésében fáradoztak, vagy pénzübeli hozzájárulásukkal segítették a városunkban élő fogyatékos gyerekeket.

Köszönjük a Hunyadi úti Általános Iskola eltérő tantervű tagozat pedagógusainak, hogy a kiállítást berendezték, és segítették a kiállításon bemutatásra kerülő munkák elkészítését.

Köszönjük a rajztanároknak, H. Tóth Péternek, Sajtos Bélának, Holpert Flóriának a kiállítás rendezésében és a dekoráció elkészítésében végzett munkájukat. Köszönjük a közművelődési intézmények dolgozóinak a segítségét, a művelődési központnak, a városi könyvtárnak, a családi eseményeket rendező irodának. Köszönetünket fejezzük ki a jótékonyági rendezvények közreműködőinek: a Kodály Zoltán Zeneiskola tanárainak és növendékeinek, Szilágyi Sándornak, a Petőfi Sándor Általános Iskola tanítójának, a NO PARKING Együttes tagjainak.

A rendezvényeket közel 900-an látogatták, a bevétel elérte a 25.000 Ft-ot.

Köszönjük az általános és középiskolák pedagógusainak és diákjainak a szervező munkát és a részvételt a rendezvényeken.

Köszönjük a sok szép virágot Borsos Károly és Csontos Lajos virágkereskedőknek, Koller Ferenc és Novotny Mihály kertészeknek. Fagyas Lajos fazekasnak és a Tisza Diszkont Áruháznak az ajándékokat, az általános iskoláknak szintén köszönjük az ajándékokat.

Köszönjük minden kedves kiállítás-látogatónak az érdeklődést, külön köszönjük az adományozóknak, akik az urnába 5 ezer forintnyi összeget helyeztek összesen.

Köszönjük a gazdasági egységeknek, hogy felhívásunkhoz csatlakoztak, és pénztámogatást utaltak át a Kézenfogva Alapítvány számlájára.

A Törökszentmiklósi Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatnak az 50.000 Ft-ot, az IDEÁLMIKLÓS Kereskedelmi Kft.-nek a 30.000 Ft-ot, a Törökszentmiklósi Baromfifeldolgozó Vállalatnak a 20.000 Ft-ot, a REFERENCEIA Kft.-nek az 5.000 Ft-ot.

Külön köszönjük R. Tóth Péternek a képet, amit árverésre felajánlott. Sajnos a kép nem talált gazdára, kiküldési ára: 15.000 Ft. Várjuk a további érdeklődőket! Együttérző, önzetlen támogatásukat még egyszer megköszönve, reméljük, hogy továbbra is segítik a fogyatékos gyerekeket.

Az MDF Törökszentmiklósi Szervezete

DE LELKILEG KIEGÉSZÜLTEN

“A körülmények kiszolgáltatóit voltunk”

Olvasói levelünk elolvas-tán úgy gondoltuk, illik meg-hallgatni a másik felet is, an-nál is inkább, mert panasz-sunk több dolgot is sérelme-zett egyetlen eset kapcsán. A Béke Tsz nem zárkozott el a válaszadás elől, sőt amint kiderült, örült, hogy lehetősé- get kapott a levélben megfo-galmazottak tisztázására. A **Czakó Ferenc** főkönnyelő által elmondottakból kiderült, hogy nemcsak a levélírónak van oka csalódásra, hanem - ami sokkal szomorúbb - a termelészövetkezetnek is.

- *Főkönnyelő úr. Azt hi- szem, fölösleges bármit is kérdeznem, hiszen ön előtt van olvasónk levele, s abban az én kérdéseim is benne vannak.*

- Azzal kell kezdenem, hogy nem lepett meg ben-nünket az újság részéről törté- nő felkeresésük, hiszen saját dolgozóink is hasonló cipőben járnak, mint olva-sónk. Százkilencvennégy személyrel kötöttünk szerző- dést, 129 szövetkezeti tag- gal és 65 kívülállóval. A meg- egyezés részesművelésre szőlt, aminek az volt az elő- nye, hogy az 1991. évi jog- szabályok szerint az ebből szerzett jövedelem adómen- tes volt. Két dolgot szeretnék a szerződés szövegéből ki- emelni, mert a későbbiekben nagyon fontossá válnak. Az egyik a következő: Ha a ré- szesművelő a vállalt terüle- ten, a gyomirtási munkákat időben és megfelelő minő- ségben elvégzi, a betakarít- ás után az egy hektárra eső bruttó árbevétel 10 százalé- ka illeti meg, amelyet lehető- leg december 15-ig, illetve a gyár részéről történő kifize- tés után fizetünk. Ez utóbbi éppen azért fogalmazódik meg, mert bár eddig decem- ber 15-ig mindig elszámolt-unk szerződő feleinkkel, vá- ratlan akadályozó tényező- vel mindig számolnunk kell. Az nyilvánvaló, hogy amíg a cukorgyártól nem kapunk el- számolást, mi sem tudunk fi- zetni.

A másik fontos momentum az, hogy a szerződés szerint a gyár 1.000 Ft-ot fizet he- ktáronként a répa árán felül, ha a gyomirtalánítás megfele- lő lesz. Vagyis ez a hektáron- kénti 1.000 Ft az árbevétel

részét képezi, nem pedig pluszként jelentkezik. Így nyilván ez az összeg benne foglaltatik a szerződő fél szempontjából lényeges 10 százalékban is. A soronkívü- li gyomirtalánításra kiküldött felhívásunk csak arra figyel- mettetett, hogy a gyár elve- szti ezt az összeget, ha az elvégzett munkával nem lesz elégedett. Sajnos ezt a felhí-

gymi az 1 ha-ra eső árbe- vétel 10 százalékát fizetjük. Amikor az összes leszállított termékmennyiséget elosz- tottuk a répaterülettel - 916 hektárról van szó -, kijött, hogy egy hektárra 189 q jut. 4-500 q szokott lenni az át- lag, de hát 308 ha termése odaveszett. S mivel a várha- tó termésnek fele sem reali- zálódott, az 1 hektárra eső

dig mi sem tudhattuk, mennyi lesz az árbevétel, te- hát fizetni sem tudtunk. 1992. január 1-jével viszont bejött az új adórendelet, amely kimondta, hogy a de- cember 31-ig ki nem fizetett összegeket is személyi jöve- delemadó terheli. Ez pedig minimum 25 százalék, amit le kellett vonnunk. Mi rögtön megkerestük az APEH-et, s kértük, hogy az előző évi szerződés alapján az akkor végzett munkáért a korábbi törvények szerint fizethes- sünk. Konkrét választ még nem kaptunk, ígéretet igen. A szerződő felek elszámoló- sához csatoltunk egy papírt, amiben vázoltuk a tényeket s azt, hogy amennyiben az APEH kedvezően dönt - ami- re minden remény megvan -, azonnal postázzuk a levont 25 százalékot. Sajnos, ennél többet nem tehetünk.

- *Nem lehetett volna a szö- vetkezet lovagis, és kifizeti huzavona nélkül az össze- get? A levélíró is ezt várta volna el.*

- Ha csak rajtunk múlt vol- na, igen. De a törvény köti a mi kezünket is. 4-500.000 Ft- ról van szó, s ha azt kifizet- jük, adócsalást követünk el. Ezt pedig érthetően nem vál- laljuk akkor sem, ha egyéb- ként a sérelmezőkkel messzemenően együtt- érzünk.

- *A kör tehát bezárult. Úgy tűnik, a tsz tisztázta magát, hiszen kötve van a felvásárlóhoz, kötve van a jog által és gondolom, sok más egyébtől is. De ez azokat nem vigasztalja, akik kevesebbet kap- tak, mint amennyire rászol- gáltak. Én is arra lennék kí- váncsi, amire levélírónk,, lesznek-e még olyanok ez- után, akik hétvégeiket, sza- badságukat a cukorrépa- zásra fogják fordítani.*

- Én az Ön helyében még valamire kíváncsi lennék. Most 30 millió veszteségünk lesz a cukorrépából. A gyá- rak már most közölték, hogy az idén az eddig 210 Ft he- lyett maximum 185-öt fizet- nek mázsánként. Arra sincs garancia - lásd a mostani példát -, hogy a szerződésü- ket teljesítik. Ezeket figye- lembe véve lesz-e olyan bo- lond, aki cukorrépát fog ter- melni?

OLVASÓNK PANASZÁRA REAGÁL A BÉKE TSZ

vást többen félreértelmez- ték, panaszosunk is ezért reklamálja a nevezett össze- get.

- *Azt viszont nem lehet fél- reértelmezni, hogy a tsz de- cember 15-ig kifizeti a mun- kavállalót.*

- Azt nem, de még egyszer hangsúlyozom, hogy ebben a mondatban az is szerepelt, hogy..., ill. a gyár részéről történő kifizetés után. Ugyanis az történt, hogy a szokásos betakarítás-kez- dési időpontot - szeptember legeleje - a cukorgyár kitolta szeptember 20-ánra. Ezzel eleve késésbe kerültünk, rá- adásul a gyár nagyon kevés napot biztosított a szállításra, ami további csúszást okoz- zott. Aztán október 8-án be- jött egy 100 mm feletti csapa- dék, amit 5-6 naponként újabb 8-10 mm követett, emi- att a betakarítás lehetetlenné vált. December közepén pe- dig jött a fagy, s ezzel vége lett a dálnak. 308 ha terüle- ten maradt kint a répa, a gyá- rak pedig bejelentették, hogy januárban már egyetlen de- kát sem vesznek át, mert le- állnak.

Nem vigasztaló, csak tény, hogy a környék nagyon sok mezőgazdasági üzeme járt hasonlóképpen. Nagyon sú- lyos veszteségek értek töb- bek között bennünket is.

- *Ez időben nagyon szo- morú, a szövetkezet sem te- het arról, hogy ez történt, de mennyiben érinti ez levél- írónkat? Ez a tsz problémája.*

- Nem egészen. Megint menjünk vissza a kályhához, a szerződés azon részéhez,

árbevétel is fele lett a várha- tónak, a szokásos 70.000 Ft helyett 34.900. Szerződés- kötőink ezért csalatkoztak, hiszen a várható 7.000 he- lyett 3.500 Ft-tal kellett meg- elégedniük.

- *A levélíróknak ezek sze- rint igaza van, amikor arra hivatkozik, hogy ő a vállalt feladatait teljesítette, mégis feleannyit kapott, mint amit várt. Magyarán, a szövetke- zet rá hártotta saját kárát.*

- De miért éppen órá? Több mint 300 ha-on szedet- len maradt a répa. A gyomir- tási vállalatát mindenki elvé- gezte, de hátha éppen az ő területén maradt ott a ter- més? Én emberileg nagyon sajnálom mind a 194 szerző- dő felünket, de ezzel a ré- szes-szerződéssel mindenki vállalta a rizikót is. A szerző- dés nem a vállalt munka el- végzésére, hanem az árbe- vételre szőlt. Sajnos nem így történt, de lehetett volna az átlagon felüli is, és akkor mindenki áldhatná a szeren- cséjét. Megjegyzem, éppen a vállalkozók ragaszkodtak a részesművelési szerződés- hez az adókedvezmény mi- att.

- *Ezzel elérkeztünk a leg- fájább ponthoz. Ahhoz, hogy panaszosunk a szövetkezet késedelmes kifizetése miatt a legkedvezőbb feltételtől esett el, és igazságtalanul vonták le jövedelméből a 25 százalékos adót.*

- Maximálisan jogos a sé- relme, de ebben sem mi va- gyunk a hibásak. A cukor- gyár az elszámolást nekünk január 28-án küldte meg, ad-

Tisztelt Szerkesztőség!

1991-ben jó néhányan szerződést kötöttünk egy kis pénzkérés reményében a Béke Mg. Termelőszövetkezettel cukorrépa részesművelésére. Ebben vállaltuk, hogy a répa felszedéséig a ránk eső répaterületet tisztán tartjuk, gyomtalanítjuk.

A tsz pedig vállalta, hogy az 1 ha cukorrépa árbevételének 10 százalékát kapjuk fizetségül, amint a cukorgyár a répáért fizet, de legkésőbb 1991. december 15-ig.

Szabadságunkat és hétvégeket feláldozva, családotól igyekeztünk a vállalásunkat teljesíteni.

Mint tudjuk, a tavalyi év nem szűkölködött az esőben, a répa gyönyörűnek mutatkozott, mindenhol rekordtermésről beszéltek.

Az esővel azonban a gyom is jobban nőtt, mint más években. Emiatt kaptunk egy soron kívüli gyomtalanításra való felhívást, amit a cukorgyár hektáronként 1.000 Ft-tal honorál. Ezt a vállaláson felüli gyomtalanításnak is eleget tettünk, de a beígért összeget a mai napig sem kaptunk meg.

Ugy érezzük, hogy mi a szerződésben vállaltunkat teljes mértékig eleget tettünk.

Azonban teltek a hónapok és fizetésről szó sem volt.

Hosszú idő eltelte után 1992. február 5-én kaptunk egy értesítést az elszámolásról, amin megdöbbenve láthattuk a ránk eső Ft összeget, és még nagyobb megdöbbenésünkre az összegből levont 25 %-os adóelőleget, ami még csak tovább csökkentette az amúgy is nevésségesen kevés összeget. Ha a tsz még a vállalásának megfelelően 1991-ben kifizet bennünket, erre a levonásra nem kerül sor, bár így is igazságtalannak és méltánytalannak tartjuk az adólevonást, mivel ez a jövedelmünk 1991-ben elvégzett munkából származik, csak éppen a tsz fizetőképessége miatt mi húzzuk a rövidebbet?

A tsz-tól annyit elvártunk volna, mivel a szerződésben foglaltaknak nem tett eleget, hogy legalább ezt az adót magára vállalja.

Kíváncsiak vagyunk, hogy ezek megtörténte után lesznek-e még olyan családok, akik kapálással töltik szabadságuk és hétvégeik egy részét a tűző napon, csak azért, hogy minél több adót fizethessenek.

Csalódott emberek

(Név és cím
a szerkesztőségben)

Egy jó ötlet

Törökszentmiklós idei költségvetésében külön tétel a szelektív szemétyűjtés bevezetése ami igazán jó ötlet. Igaz, tele az ember kételyekkel, hiszen városiak honfitársaink "szemétkelési fegyelme" meglehetősen laza - lásd még utcakép egyszerű gyalogos forgalomban, illetve a konténerek tartalmának szelektálói rohamja után.

A nyáron Dániában jártunk barátommal, s rendesen meglepődöttünk, hogy az idegenforgalomtól nem sújtott településeken nincs utcai szemetes. Pedig egyszerű: ahol nem szemetelnek az utcán, oda felesleges.

Igaz, nagyon át kell gondolni ezt a formát, hiszen ehhez már a lakásokban több gyűjtőedényre - zsákra van szükség, s jókora kampányra, hogy használjuk is őket, hiszen ez plusz idő, odafigyelés - pénz. Erdemes lenne talán - különböző kedvezményeket, engedményeket adni legalább néhány hónapra azoknak az utcáknak, háztömböknek, melyek lakói "beszállnak". Esetleg ingyen szemeteszsákot, gyűjtőedényt lehetne biztosítani nekik. Az sem lenne baj, ha sikerülne olyan gyűjtőket, konténereket keríteni, amelyeket nem lehet "utcáról" újraszzelektálni, s környékünk már eleve nem sugallná a szemetelést.

Többekben felvetődhet, hogy csak akkor érdemes ilyesmibe fogni, ha van feldolgozó háttér, azaz a szelekciónak

meg kell térülnie - az újrahasznosítható anyagokat valóban hasznosítani kellene, s mindenképpen el kellene kerülni azt a helyzetet, hogy a szelektált szemetet ömlesztve öntsék le a szeméttelen. Mondhatnánk, hogy bármilyen más megoldás már megérné, hiszen a hulladék elkülönített kezelése már környezetünk védelmét jelentené. S ha már itt tartunk: érdemes belegondolni, hogy irodáink, iskoláink, intézményeink mennyi papírhulladékot "termelnek" havonta.

Nem hiszem, hogy nem érné meg már első lépésben nekifogni és külön gyűjteni a papírt, s akár intézményi szinten elszállítani ("városilag" sem lenne rossz), beszállva az "újrapapír" akcióba - biztosan lenne olyan papírgyár, amelyik fogadókész, és a hulladék fejében "újrapapírt" adna. Csak arra gondolok, hogy óvodáinknak, iskoláinknak sokszor nagy gondot jelent a rajzpapír és a "röpdogapapír" biztosítása.

Végül is: a környezet védelme mellett - ami már eleve haszon - tényleges hasznót és a kommunális szolgáltatások anyagi terheiben feltétlen könnyebbé kell jelentenie a szelektív hulladékgyűjtésnek. Ez csak egy jó ötlet, s pontosan annyit ér, amennyit - s ahogyan - sikerül megvalósítani belőle.

Kakuk Imre

Hirdessen lapunkban!

GYORS, PONTOS, MEGBÍZHATÓ!

Beszélgetés dr. Szabó Lajos országgyűlési képviselőnkkel

Egy sikeres módosító javaslat útja a parlamentben

- Képviselő Úr! Tudomásom van arról, hogy az Ön által benyújtott céltámogatási módosítást - a sok közül talán az egyetlen - elfogadta az országgyűlés, és a megszavazott költségvetésben ez a Magyar Közlöny 1991. december 31-i 150. számában úgy jelent meg, mint 1.500 millió forint elkülönítése, tartalék képzése alap- és középfokú kollégiumok fejlesztésére, bővítésére, felújítására, valamint középiskolai tornatermek építésének támogatására. Így igaz?

- Igen. Helyesen tudja. Bevallom, ez volt az első igazi parlamenti sikerélményem. Tehát örültem neki. Habár éppen csak súrolta a lécet, de átment: 109 igen, 90 nem, 18 tartózkodás mellett, egyetlen szavazati többséggel. Ezért is értékes számomra ez az eredmény.

- Hogyan határozta el, hogy ilyen módosító javaslatot nyújt be? Mi késztette erre?

- Választóim közül többen megke-
restek, irtak, még a Kollégiumi Szak-

mai és Érdekvédelmi Szövetségtől is, s arra kértek, vállaljam fel ügyüket, "lobyzzak" - ahogy ők mondták. Minden így történt, még szórólapokat is osztogattam, természetesen az akcióba bevontam néhány képviselőtársamat.

Másként jól ismerem a kollégiumokat (a törökszentmiklósiakat is), hiszen 13 éven keresztül Szolnok megyei kollégiumi szakfelügyelőként, szaktanácsadóként is tevékenykedtem. Tudom, ismerem, milyen állapotok vannak, s hol, mi hiányzik. Így találkozott a külső készítés a belsővel.

Megfogalmaztam, legépeltettem, egyeztettem a kulturális bizottság illetékeseivel módosítványomat, és azután nyújtottam be az országgyűlés elnökének, illetve megbízottjának, aki gondoskodott a sokszorosításról és eljuttatta minden képviselőnek. Ezután került sor a módosító javaslatok (költségvetési, önkormányzati, gazdasági, kulturális) bi-

zottsági tárgyalására. Csak a kulturális bizottság támogatta. De a törvényalkotási folyamat ezzel még nem fejeződött be - egy hét múlva, ha jól emlékszem - következtek a hozzászólások: előbb az általános, később a részletes vita keretében.

- Képviselő Úr! Bocsásson meg, hogy félbeszakítom. Szívesen venném, ha közlési célból rendelkezésemre bocsátaná országgyűlési felhatalmazásának jegyzőkönyvi szövegét, tekintve, hogy kevesen hallották.

- Nagyon szívesen. Szószertint közlésének nincs semmi akadálya.

- Köszönöm, de van még egy kérdésem: Vajon hogyan fognak élni a lehetőséggel az illetékesek, mely 50 százalékos céltámogatást nyújt a jól pályázó önkormányzatoknak?

- Remélem jól. Egy év múlva talán meg is tudom mondani.

- Képviselő Úr! Köszönöm az interjút.

Kovács Györgyné

Az alábbiakban közöljük dr. Szabó Lajos beszédét, amely az országgyűlés őszi ülészakán hangzott el:

„Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Egyrészt szakmai indíttatásból, másrészt három évtizedes pedagógiai gyakorlat tapasztalata alapján, valamint tekintettel a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség véleményére is, emelek szót a részletes vitában a kollégiumok céltámogatása érdekében. Benyújtott módosító javaslatom a 3707-es szám alatt szerepel, amelyben az 1992. évi új céltámogatás kiterjesztését javaslom az alap- és középfokú kollégiumokra is. Úgy gondolom, igen fontos nevelési-oktatási feltétel biztosításáról van szó. Arról, hogy 1992-ben ne csak az előző évben megkezdett, folyamatban lévő kollégiumi fejlesztések legyenek támogatásra jogosultak, hanem az újonnan megkezdettek is, mégpedig fejlesztés, bővítés, felújítás.

Jól ismerem nemcsak Jász-

Nagykun-Szolnok megye, hanem az ország más területein lévő kollégiumok nagy részét is. Tudom, milyen hátrányos vagy mostoha körülmények között éneek sok helyen a kollégisták. 25-30 fős, zsúfolt hálószobák, sivár, szegényes bútorzat és környezet. Tény: a kollégiumnak kinevezett épületek zöme más célra épült valamikor, például államosított régi vizes magánházak, mellék- és középületek, így funkcionálisan sem felelnek meg a követelményeknek.

Az újonnan épültek pedig - kevés van ilyen - vagy nagy méretüknél, így áttekinthetlenségüknél fogva, vagy ha kisebbek, szűk, hiányos épületrészek miatt jelentenek hátrányt a nevelőmunkában. Hozzáteszem: az önkormányzatok sem érzik igazán magukénak - tisztelet a kivételnek - a más településekről való "idegen" gyerekek és középiskolás diákok ellátását.

Nem túlzás: ma a kollégiumok periférián vannak, az oktatás-nevelés intézményrendszerében is, árnyékban, pedig történelmileg ugyancsak elégszer bizonyított tény, milyen fontos szerepet töltöt-

tek be a protestáns kollégiumok, konviktusok, internátusok, népi kollégiumok, diákothonok a személyiség- és közösségformálásban, tehetséggondozásban, a demokratikus szellemiség tüzésének táplálásában, önkormányzásban, népi elkötelezettségben, a nemzeti kultúra értékeinek elsajátításában és átszármaztatásában. Aligha vitatható ma is és még jó ideig fontosságuk, különösen a tudáshoz jutás esélyegyenlőségének megteremtésében. Főként a vidéki kis településeken élő szülők gyermekei számára nyújt szellemi többletet a jól funkcionáló alap- és középfokú kollégium.

Most, amikor elfogadásra javaslom képviselőtársaimnak a 3707-es számú módosító javaslatomat, Móricz Zsigmond Forr a bor című diákgregényének számomra megragadó és rögzült szép gondolata idéződik fel bennem. Így hangzik, idézem: "Egy nemzetnek legfőbb kötelessége mindig csak az lehet, hogy gyermekeiről gondoskodjék, s azt igyekezzék belenevelni a jövő helyes és szép élésébe". Köszönöm, Elnök Úr."

Munkanélküliek

Segélyből élnek álmaikkal együtt. Reménykednek. Talán

felfigyel rájuk valaki, talán nem kallódnak el. Talán...

A szolnoki Közgazdasági Szak­középiskolában tanultam. Sikerte­len felvételi után lettem pályakezdő munkanélküli. Mire megtudtam a felvételi eredményét, az összes üres állást betöltötték azok a társa­im, akik érettségi után rögtön mun­kát kerestek. Augusztus elején mentem be a munkanélküliek ta­nácsadó irodájába. Három hónap várakozási idő után kaptam meg az első havi segélyt. 183 napig kapok napi 175 forintot. Ha a szüleim nem tudnának eltartani, nem tudnék megélni ebből a pénzből.

A Szolnoki Munkaerőszolgálati Iroda átképzési támogatásban részesített, így tanfolyamra járhatok, aminek kifizetik az árát.

Szeretnék újra felvételizni. Így ta­lán csökkenni fog a munkanélküliek száma.

- *Hogyan lettél munkanélküli?*
- Behívtak katonának, mire lesze­reltem, megszűnt a munkahelyem, nem volt sehol állás.
- *Hogy telik egy napod?*
- Alvás. Szerdán és szombaton átnézem a piacot.

- *Tartalmasan töltöd ki az idődet?*
- Lehetne tartalmasabban, csak lusta vagyok. Inkább hétvégeken élek, de minden nap van valami, ami hasznomra vált. Próbálok érdeklődni mindenhol. Ha látok hirde­tést, akkor általában elmegyek, de eddig még nem jött össze semmi.

- *Törökszentmiklóson szeretnél maradni?*

- Nem. Elmenni és aztán vissza­jönni, de másképp. Bárhol élni, csak ne itt. Itt úgy se tudnék bele­kezdeni semmibe, amibe szeret­nék.

- *A munkanélküli segélyből ki tudsz jönni?*

- A szórakozást fedezi, de ha nem a szüleimmel laknék, akkor nem tudom, hogyan lenne. Alkalmi mun­kák néha adódnak, akkor kapok pénzt.

- *Tanulni nem akarsz?*
- Szeretnék, de a lustaság... jó lenne tanulni, a vendéglátóiparba szerettem volna menni, de aztán nem sikerült.

- *Mi lesz veled?*
- Nyerek a lottón... Majd csak lesz valami...

- *Szakt munkásképzőt végeztem Törökszentmiklóson. Suli után rögtön munkanélküli lettem. Gitároz­tam... most olvasok. Tartalmasan töltöd az időmet.*

- *A városban maradsz?*
- Ha épül egy Krishna templom, akkor igen. Bakta szeretnék lenni. (Bakta = szerzetes) Terjeszteni a Krishna tudatot. Ez a legfontosabb.

- *Nem vettek fel az egyetemre. Igazság szerint nem néztem mun­ka után, mert nem tudtam volna felkészülni a következő felvételire. Anyukám is munkanélküli. Próbá­lom hasznosan tölteni az időt. Ké­szülök a felvételire, nyelvet tanulok, hetente egyszer bejárok úszni Szolnokra, többet olvasok. Szóra­kozni nem nagyon tudok elmenni, nincs is hely, ahová elmehetne az ember. A mozijegy ára is kezd meg­fizethetetlen lenni. Nem kívánok Törökszentmiklóson maradni. A szüleim is azt szeretnék, ha elmen­nék valami olyan városba, ahol ÉLET van. A hegyvidékre szeret­ném. Csodálkozom azokon, akik visszatérnek ide. Most így érzem, de lehet, hogy ez majd meg fog változni.*

Ha sikerülne a felvéte­lim, az öt évre lekötne az életemet, ha nem sikerülne... akkor külföldre szíve­sen mennék. Letenni a nyelvvizsgát, más nyelveket tanulni... Bejárni Európát.

- *Nagyon boldognak látszol. Nem értelek, hisz nincs munkád, nem vettek fel az egyetemre, becsapnak a boltban s mégis mosolyogsz. Miért?*

- Családban élek. Barátaim van­nak, sok különleges emberrel talál­koztam, tanultam tőlük. Sokat kap­tam, így én is adhatok másoknak. Boldognak érzem magam, a felvé­te­lit sem úgy éltem meg, mint egy bukást, hanem úgy, hogy kaptam egy évet.

Bemutakozik a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének Törökszentmiklósi Szervezete

Várjuk a fiatalokat!

A szervezet 1973. március hó 23-án alakult meg.

Feladatuk tűzte ki az ember és természet jó kapcsolatának az elősegítését, valamint a törökszentmiklósi kutyatenyésztők és kutyabarátok érdekképviselését.

A szervezet átlagos taglétszáma az eltelt időszakban 53-ról 160 fizető tagra emelkedett. Ebből mintegy 75-en környező városok és községek lakói. Vannak akik Mezőtúron, Szolnokon, Túrkevény, Kunhegyesen, Fegyverneken, Tiszapüspökiben, Kengyelen, Tiszatenyőn élnek. Nevezhetnénk szervezetünket Törökszentmiklós és vidéke szervezetnek is.

Erkölcsei és anyagi helyzetünk szilárd. Országos szinten elismernek minket.

1992. február 9-én, a vezetőségválasztó tag­gyűlésen új összetételű elnökséget választot­tak meg a résztvevők. Elnök: Ratkai Béla, tit­kár: Kánya Sándor, gazdaságvezető: Kovács György, tenyésztési felelős: Borusz Ferenc, kiképzésfelelős: Pesti Lajos. Ifj. Lakatos István, Keskeny Ervin vezetőségi tagok. Póttagok: Pusztai Lajos, dr. Répási János.

Célul tűztük ki a lakosság segítségét, jól kép­zett és megfelelő adottságú őrző-védő kutyák kiképzésével. Ezzel is ellensúlyozni kívánjuk a romló közbiztonságot városunkban. Szerveze­tünk tagsága és vezetősége bekapcsolódott az újonnan alakult városi polgárőrség munkájába. Segítségét nyújtunk a lakosságnak felkérésre, kutyavásárlásnál tanácsadással, illetve közre­működéssel.

Szervezetünk tagsága és vezetősége a fel­adatait közmegelegedésre akarja végezni, ezért kérjük a lakosság öszinte bírálatát, meg­jelenő felhívásainak támogatását, rendezvé­nyeink látogatását.

Kérjük azokat a fiatalokat, akik szeretik az "ember első barátját", jöjjenek közénk és ismer­jék meg minél jobban a hűség szimbólumát, a kutyát!

Ratkai Béla elnök
a MEOÉ Törökszentmiklósi Szervezete
tagsága és vezetősége nevében

Én tudom,

hogy ki rakta ki városunk néhány pont­ján a Valentin-napi "figyelmeztetéseket" ("Szerelmesek hete"), de nem őt akarom leleplezni, sőt nem is jólérsétségemet fitogtatom, inkább csak örülök.

Örülök annak, hogy sehol sem szídták a hivatlan plakátragasztót, sőt, az utolsó napig sértetlenül a helyükön maradtak a fénymásolt "propagandaanyagok".

Kizártnak tartom, hogy a közelmúlt vá­lasztási kampányainak plakátáború tör­ték volna meg és amúgy zord és "pra­gmatista" ház- és üzlettulajdonosok szívét, inkább hiszem, hogy mindenkinek jelen­te­tt valamit ez az A/4-es formátumú papír, és ez mindannyiunknak jelenthet vala­mit: úgy látszik, legalább egy dolog van, ami politikán és ideológián felül mind­annyiunknak értéket jelent.

Talán politikai kampányok helyett is Va­lentin napi levélkéket kellene küldeni.

Így megy a privatizáció

Az Ideál üzletei már a dolgozóké

Több mint 100 millió "Egzisztencia hitel"

1991. július 25 óta magántársaság jogilag is a volt Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat helybeli központtal alakult Ideál-Miklós Kft.-je. Az átalakulás kapcsán voltak olyan hangok, hogy hatalomátmentés történt, elkötárvetyélték az állami vagyont.

A kft.-vé alakulás menetéről beszélgettünk Sós Pállal, a kft. ügyvezető igazgatójával, aki készséggel állt rendelkezésünkre. Információi bizonyára sokakat érdekelnek.

- *Ki és mikor kezdeményezte az átalakulást?*

- Az 1990. évi LXXIV. törvény tette lehetővé a kereskedelmi üzletek előprivatizációját. A kereskedelem kevésbé tőkeigényes mint a termelés, az eszközök mobilizálhatósága itt volt a leggyorsabban megoldható, s ma e területen a legnagyobb mértékű a privatizáció.

1990. augusztusában hagyta jóvá az Állami Vagyonügynökség (ÁVÜ) az Ideál társaságga alakulását. Négy területi kft. alakult a Szolnok Megyei Ideál Kiskereskedelmi Vállalattól. Az itteni kft.-hez Martfű, Mezőtúr, Kunszentmárton és Törökszentmiklós tartozik. Martfűn 2 üzletük van, a műszaki és háztartási bolt, Mezőtúron a Hattyú Divatház, Kunszentmártonban a Sláger Divatház, Törökszentmiklóson a műszaki, a játék- és papírbolt, valamint a Csillag Divatház.

Az alakuláskor 10 százalékos tulajdonjogot kapták meg a dolgozók. Elsődleges szempont a munkahelyük biztonsága volt az induláskor. A nagy szervezetek életképtelenné váltak, kisebb, életképes, működő vállalkozásokat alakítottak.

Kockázatot vállaltak

Az Ideál-Miklós Kft.-nél jelenleg 6,5 létszámmal intézik a cég adminisztrációs ügyeit. Feladatuként egy személy: boltelszámoltatás-számlakifizetés, pénzügyek, főkönyvelő, bér és munkaügy, pénztáros, adminisztrátor, kereskedelem üzemelés, reklám-propaganda, társadalombiztosítás-felállásnyugdíjas, és az ügyvezető igazgató, aki tel-

jes személyes vagyonával felelős a cég ügyeiért. Ez már nem vízfejű vállalatirányítás. A kapcsolt munkakörökben univerzális emberek kellene, s betegség esetén képesnek kell lenniük a másik helyettesítésére. A kettős könyvelést az ügyviteli rendszer gépesítésével oldják meg. Így folyik a számlázás, inkasszó, bér-számfejtés, adózás és az adat-szolgáltatás.

Ehhez persze önállóan gazdálkodó boltvezetők kellene. Teljesen önálló árubeszerzési, szállításszervezési és árképzési joguk van. Nem a központ dönti el az árat. Ettől kár volt félni régen, hiszen a kereskedő ismeri a vevőt. A készletállomány meghatározott csaknem minden bolt-nál. Érdekké vált, hogy saját maguk menjenek az áruért. Ez évben ezért vásároltak egy Renault furgont, mely dízel üzemű, s jelentősen olcsóbb a fenntartása, aminek majd az árakban is jelentkeznie kell. 1991 közepén vált lehetővé az Egzisztencia Alapból a kölcsönfelvétel. A társaság dolgozói kezdeményezték ekkor az addigi 90 százalékos állami tulajdonrészt megvásárlását. Ezt a 90 százalékot az ÁVÜ-től 92 tag megvásárolta. (Az összes alkalmazott száma 130 fő.) Ez 95 százaléka a társaság tagjainak. Mint ismeretes, ötmillió forint hitelfelvételre csak 2 százalékos sajáttrészzel, azaz 100.000 Ft-tal kellett rendelkezni. A felvett hitelt viszont kamattól öt év alatt kell visszafizetni, így a felvett összeg közel kétszerese a visszafizetendő pénz.

Az osztaléknak fedezni kell tehát a kamatot, hiszen mindenki saját lakását is lekötötte biztosítékként. Nagy szó, hogy a dolgozók merték vállalni a több mint százmilliós adósságot. A kockázatot vállalták, bíztak, pedig a gazdálkodási feltételek évente változnak. Öt év után talán már a gyümölcséit is élvezhetik a vállalkozásnak.

Negyven %-kal emelkedett a bér

Megvásárolták az ingatlanok tulajdoni és bérleti jogát. Ez volt a nagyobb tétel, közel százmillió. Törökszentmiklóson a műszaki, a játék- és papírbolt az önkormányzat tulajdona, ezek bérleti jogát vehették meg, ezért lemondtak a játék- és papírboltról. Csak a műszaki boltot bérelték, az összes többi üzlet tulajdonjoga a kft.-é. Az ÁVÜ-től a könyvszerinti érték 5-6-szorosáért vásárolták meg őket.

Gyorsan felértékelték a vállalat gazdálkodását és ingatlanvagyonát. (Egy magyar cég!)

A privatizációs törvény alapján az önkormányzaté az állami tulajdonú ingatlanok utáni privatizációs bevétel egy része. Ezenkívül Törökszentmiklós város elöljárói felelőssége is. Mivel 80 százaléka a város iparcikk-forgalmanak a kft. üzleteiben zajlik, az önkormányzat is érdekelt. Néhány szó eddigi munkájukról. 400 millió fölötti árbevételük közepes nagyságrendbe sorolja a céget. Tavaly 20 milliós nyereséget könyvelték el, mely elérte a tervezettet. Ha az árbevétel 3 százaléka jövedelem a kereskedelemben, az már jó eredmény. Mivel 40 százalék az adó, ebből 1,8 százalékos maradt tisztán. A dolgozók jövedelme 40 százalékkal emelkedett. A fizetési kötelezettségeiknek eleget tettek, nem volt fizetési késedelemük. Hatvan millió forint árú készlettel rendelkeznek. Ennek egy része hitel, aminek banki kamata ma 36-38 százalékos, egy része saját pénzből finanszírozott, a harmadik részt pedig a termelők önkéntesen ingyen hitelezik a fizetés átlag egy hónapos (20-30-40 nap) átfutási ideje következtében. A forgási sebessége átlagosan 50-60 nap a cég árú készletének (forgóeszközökének). Ez a ruházatnál 60-70-80 nap, a műszaki cikkekénél 30-40 nap. A meghatározott árú készlet arra ösztönzi az üzleteket, hogy ne egyszerre sokat, hanem sűrűn, keveset rendeljenek, és minél későbbi fizetési határidőt érjenek el.

Egyenlőtlen kereskedelmi feltételek

A termelés oldaláról bővült a piac. A kisvállalkozások ma gyorsan, jól eladható termékeket gyártanak. Régen az állami cég termelt - majd aztán el akarta adni. Ma a kisvállalkozó először megnézi a piacot, mit lehet eladni s azt gyártja - különben bezárhat. (Ez a marketing.)

A belső piac beszűkült, a fizetőképes kereslet csökkent. Régen az árubeszerzés volt a gond, mindent el lehetett adni. A kereskedőnek kellett könyörögni a termelőnek és szállítóknak, a vevő pedig könyörgött a kereskedőnek a jó áruért. Ma fordítva van. A termelő könyörög a kereskedőnek, hogy vásároljon. Túlkinálat van, eladni nehéz. A kereskedő rákényszerül, hogy köszönjön, kiszolgálja a vevőt, hogy az legközelebb is hozzá menjen.

Áru van - vevő kevés. Csak az marad talpon, akihez bemegy a vevő. Rá is fért ez a magyar kereskedelemre. Elkényelmesegett, mert eladni nem volt gond. Vége ennek - ezt mindenkinek tudomásul kell venni! A vevő megnézi, mit vesz, hiszen drága. Régebben csak a Mária Hilferen nézték a magyarok az árakat. Ma itthon is. Döntő a minőség és a kiszolgálás színvonala. Ma Törökszentmiklóson is európai színvonalú áru kínálat van. A Csillag Divatház Budapesten is megállná a helyét. Mindent az egyéni érdek motivál. Hatalmas összetartó erő, amikor azért dolgozik valaki, hogy a gyerekeinek jobb legyen, s közben fenyegeti a munkanélküliséggel. Törökszentmiklósonn komoly foglalkoztatási gondok vannak. A kft. tagjainak azonban biztos a munkahelye. A létszámcsökkenés 10 fő alatt volt, ez is fluktuációból, más munkahelyre távozásból, nyugdíjazásból adódott, bár volt fegyelmi elbocsátás is. Más a dolgozók hozzáállása, mióta saját bőrüket viszik a vásárra, mint tulajdonosok. Egy kifogása van az ügyvezető igazgatónak: egyenlőtlenek a feltételek a magánkereskedőkkel szemben. Új költéséggént jelent meg az idén a helyi adó (1 százaléka a forgalomnak), ahol megkülönböztetés van, amivel nem ért egyet. Mikor ketten összeállnak társasággá, miért más az adókulcs, mint egyénileg. Új teher a 10 napig terjedő táppénz munkahelyre terhelése, 5 százalékra nőtt a munkáltató munkanélküliségi járuléka, 44 százalékra a társadalombiztosítási járuléka. Csak ezek közel kétféle forinttal növelik idén a cég költségeit. Ennek ellenére optimista. Ugy érzi 1-2 év után fellélegezhetnek. Akkor talán nő a fizetőképes kereslet. A konkurencia az áfész, a magánkereskedők és a lengyel piac. Csak a lusta kereskedő harcol a konkurencia ellen.

A vevő dönt ügyis. A lengyel piacon nagy a rizikó, a minőség gyenge, garancia nincs a tartós fogyasztási cikkekre. A vevőket ide a kényszer viszi a nehéz megélhetési körülmények miatt. Ez meg fog szűnni. Hiába nem fizet az itteni árus 25 % áfát, 40 % nyereségadót, 44 % tbj-t és személyi jövedelemadót stb. Hosszú távon gondolkodnak a dolgozók, tagjaik is. Kétszerezen is ebben érdekeltek, mint dolgozók, de mint tulajdonosok is. Ismét kereskedőszemlélet kell legyen, a "jobb a sűrű fillér, mint a ritka forint."

T.A.

A logopédiáról általában

A logopédia a beszédhibák, beszédzavarok javításával, olvasás-, írás-, számolási zavarok korrigálásával foglalkozik. A logopédus mind felnőtt, mind gyermek beszédhibájának kezelését végzi. Városunkban több mint tíz éve működik logopédia, először 1, majd 2 főállású logopédussal. Előtte logopédia szakos gyógypedagógusok látták el ezt a munkát tanítás mellett, járva a különböző intézeteket.

Jelenleg a városi logopédia a Kosuth tér 6. sz. alatt található, a volt zeneiskola épületében. Logopédusai: B. Kiss Józsefné és Mezei Imréné.

Ebben az írásomban szeretnék szólni, milyen beszédhibákkal találkozunk, s azokat mely életkorban célszerű kezelni.

Ritka a **megkésett beszédfejlődés**, melyről akkor beszélünk, ha 3 éves korig nem beszél a gyerek, illetve 3 éves kor után indul meg a beszéd. Ebben az

esetben sürgősen szakember segítségét kell kérni. Elenyésző számban fordul elő **orrhangzós beszéd**, melynek megszüntetése szintén korai életkorban kezelendő. Napjainkban egyre gyakoribb dysphonia (rekedtség). Amennyiben 3 héten túl sem szűnik meg a panasz, orvosi kezelést követően hangterápiát kell alkalmazni. A **dadogás** általában akkor jelenik meg, amikor a kisgyermek már mondatokban beszél. Óvodás és iskolás korban egyaránt jelentkezhet.

Leggyakoribb beszédhiba a pöszeség. A kezelés elkezdésének időpontját bízzák a szülők a logopédusra, de szerencsés ha a pöszeség az iskolakezdésre megszűnik. Iskolásoknál előfordul **olvasás-** (dyslexia), **írás-** (dysgráfia), **számolás** (dyscalculia) zavar, melynek nem feltétlenül az az oka, hogy már iskoláskort megelőzően beszédhibás volt a gyermek. Terápiájukat mi

végezzük, de a jövőben fejlesztő pedagógusokra számíthatunk ebben a munkában. Hiszen feladatunk elsősorban a beszédhibák megszüntetése, enyhítése, mely nem kis feladatot ró ránk.

A beszédhibás, olvasás-írás zavarban szenvedő gyermekek szűrése általában a helyszínen, óvodákban, iskolákban történik.

Ohatatlanul is előfordulnak olyanok, akikről nem szerzünk tudomást (éppen betegség miatt hiányoztak, vagy később kerültek városunkba). Fogadásukra a következő időpontokban van lehetőség:

hétfőn:	11.40 - 13.10-ig
csütörtökön:	6.20 - 17.50-ig
pénteken:	14.00-15.30-ig

Legközelebb a pöszeségről szólnuk, mely a leggyakoribb beszédhiba.

Mezei Imréné
logopédus

3500 esztendő tanácsok - ma

Szokatlan összejövétel volt a városi könyvtár olvasótermében február 19-én, amikor a szellemiek mellé testi táplálékot is találtak az érdeklődők a rendkívüli találkán. "A Biblia a helyes életmódról" címmel előadás és ételbemutató volt, vacsorával.

Különösnek tűnik ez a párosítás?

„Nem a divathóbortok szelébe akarom befogni a Bibliát!” - szögezte le mindjárt, előadása legelején a városunkat már második éve látogató Csabai Tamás -, amikor a „Könyvek Könyve” helyes életmódról alkotott képét igyekezett mintegy ötven percben összefoglalni. A gyér érdeklődést talán az is magyarázza, hogy sokan hűledező fogadták még a gondolatát is annak, hogy a Biblia és a helyes életmód kérdése közös nevezőre hozható, jöllehet emlékezhetünk arra, hogy a januári számban leközölt interjúban az előadó arra is nagy hangsúlyt fektetett, hogy a Biblia nem csupán „szemlélődés”: „Van szava a gyakorlathoz is”.

Mindenesetre azok számára, akik eljöttek az ételbemutatóval és vacsorával

egybekötött alkalomra, sok dolog átgondolására nyílt lehetőség. Nem annyira az étrendösszetételt értem alatta, hanem azt a tényt, hogy amit ma a reformátkezés úttörői csaknem mint újdonságot tűznek zászlajukra, arról ez a könyv már 3500 esztendeje tudósít. Úgy tetszik, ebben a vonatkozásban is mellőzték a századok a Biblia útmutatásait. Miközben most arról beszélünk, hogy szó sincs benne a test alsóbbrendűségéről, s hogy Istennek gondja van az élet eme apróságaira is - úgy tűnik, mintha valami újabb találmány született volna, vagy mintha az ezredik után belépett volna egy ezeregyedik bibliamagyarázat is!

Tekervényes, erőltetett bölcselkedés helyett azonban egy logikus vonalvezetésre lehetünk figyelmesek:

Isten rendelkezésére, mely a gabona-, zöldség- és gyümölcsfélét rendelte az ember eredeti táplálékául, az egészségügyi törvényekre, melyek nem valami önkényes megvonásokat tükröznek, hanem annak a lénynek az emberszeretetét, aki a teremtés folytán a lehető legjobban ismeri a biológiai törvényszerűségekkel teremtett embert - hangzott el.. Ugyanis ennek a gondolatnak a semmi-be vétele beteggé, életunttá tesz bennünket. Nem hanyagolható el, mit jelent a Biblia nyomán helyeselhető, egyszerű, de változatos étrend, melynek nyomán nem kell magunkat "túltáp-

lált éhezők"-nek látni - fejtette ki gondolatait az előadó.

Az est legigazabb gondolata talán az volt, hogy a Szentírás az egészség megtartását nem mint öncélt, hanem mint eszközt állítja elénk, a másokért tevékenykedő, önzetlen élet tökéletességéhez.

Ezután a változatos és egészséges ételek elfogyasztásával a jelenlévők élvezhették az egészséges táplálkozás gyakorlati örömeit. A mértékletesség "királyi elvé"-nek azonban a bőséges feltalálás miatt nem sikerült megfelelni. Szerepelt az étlapon kelkáposzta-fasírt, graham kenyér kétféle élesztőpástétommal, háromféle saláta: zöldbab-, savanyúkáposzta- és nyers céklasaláta, ez utóbbi gyümölcsökkel, mazsolával, kókusszal, mézzel ízesítve, napgyöngye-keksz stb. - hogy csak néhányat említsék a gazdag kínálatból.

A 300 ételrecept, amihez az alapanyagok könnyen beszerezhetők, kapható a városi könyvtárban.

Hajnal Józsefné
Fotók: Arval János

**AUTÓBUSZ-
MENETREND**

Ervényes 1992. május 30-ig
Szolinokra:
 x4,47 x5,41 x5,50 6,11 x6,25
 x6,30 x6,37 T6,48 x6,50 x,710
 x7,21 x7,28 7,46 8,10 +8,25 +8,32
 8,38 9,10 y10,10 11,11 V12,10
 T12,10 13,10 x13,45 +14,22
 +14,27 14,51 Y15,05 Y15,10
 T15,15 T15,19 x16,10 T17,10
 17,30 b17,50 +18,03 18,11 T19,11
 x21,10
Mezőtúrra:
 x6,50 11,50 x13,12 x14,49 17,49
Fegyvernekre:
 x6,25 x7,22 7,37 8,37 x902 9,37
 x10,37 x11,37 12,02 12,37 x13,37
 u13,52 Y14,37 T14,45 T14,58
 +15,32 +15,37 T15,40 x16,17
 17,00 17,07 x17,37 T18,37 +19,17
 x19,22 +20,23 T20,38
Jelmagyarázat:
 a = szabadnapokon, valamint tan-
 zsunetben szerdán
 b = szeptember 1-jétől munkaszü-
 neti napokon
 i = iskolai előadások napján
 s = szerdán és szabadnapokon
 T = hétfőtől péntekig munkanapo-
 kon
 u = szombati napokon
 x = hétfőtől szombatig
 + = munkaszüneti napokon
 Y = szab.- és munkasz. napokon
 V = tanszünetben szerdán

Halottaink

Angyal Mária 80 éves
 Boda György 57 éves
 Bódi Sándor 69 éves
 Butyka László 46 éves
 Czako Ferencné Kurucz Erzsébet
 Csikós József 83 éves
 Csikós Pálné Hegedűs Pirooska
 66 éves
 Csordás Miklósné 81 éves
 Deák Imre 70 éves
 Özv. Dögei Sándorné
 G. Szabó Erzsébet 81 éves
 Farkas Mátyásné
 Smehá Katalin 96 éves
 Fehér Ilona 66 éves
 Fehér Illésné Kovács Erzsébet
 80 éves
 Fejér Ferenc 32 éves
 Fekete Mária 81 éves
 Özv. Fodor Gáborné
 Kemenczei Terézia 64 éves
 Gondó János 63 éves
 Gyányi Lászlóné Szujó Jusztna
 61 éves
 Halász Bálint 24 éves
 Hevesi Nagy Imre 81 éves
 Horváth János 30 éves
 Juhász Béla Ferenc 66 éves
 Kelemen István 72 éves
 Kézsmárki Tibor 58 éves
 Kiss Lajosné Mikházi Julianna
 74 éves
 Kovács Ilona 54 éves
 Kraftsik József 74 éves
 Kulcsár Ferenc 88 éves
 Ladányi Ilona 78 éves
 Lex Józsefné Kiss Julianna
 73 éves

Lövel Józsefné
 Boglár Erzsébet 91 éves
 Májor Károly 53 éves
 Markóth István 66 éves
 Mendler Lászlóné Geréb Irén
 61 éves
 Molnár Lászlóné
 KOrdás Margit 73 éves
 Özv. Nagy Sándorné
 Balaton Zsuzsanna
 86 éves
 Németh István 89 éves
 Nyitrai Gábor 81 éves
 Nyolcas Istvánné
 Kiss Erzsébet 70 éves
 Oláh András 86 éves
 Pató Ferencné Botlik Rozália
 78 éves
 Polgár Andrásné 77 éves
 Ponyokai Ottó 66 éves
 Pócs Kálmán 59 éves
 Rabi Gáborné Papp Erzsébet
 77 éves
 Rajna Ferencné
 Tóth Rozália 65 éves
 Sándor Pál 82 éves
 Simon Ferenc 56 éves
 Suki Sándor 1 éves
 Cs. Szabó József 55 éves
 Szűcs Lajos 79 éves
 Takács Márton 39 éves
 Tenyeli Tóth Jánosné
 Turcsányi Erzsébet
 86 éves
 Varga Márton 85 éves
 Varga Sándor 71 éves
 Veres Lajosné
 Bacsa Eszter 84 éves

**Szerkesztőségi
ügyelet**

Kedves Olvasó!
 Másfél éves lapunk végre rendelkezik egy szerkesztőségi szobával a művelődési központ földszintjén (volt népfőntiroda), ahol minden héten kedden 16-18 óráig szerkesztőségi ügyeletet tartunk. Kereshetnek bennünket ebben az időben telefonon is.
 Várjuk észrevételeiket a lapban megjelenő cikkekkal kapcsolatban Megkereshetnek bennünket közérdekű problémáikkal, olvasói levelekkel. Hirdetéseiket is felvesszük ebben az időben.
 Szeretnénk, ha a lap minden hónap 10-ig eljutna Önökhöz, ezért közöljük, hogy a lapzárta 20-án van.
 A hozzánk eljuttatott kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.
 Várjuk érdeklődésüket!
A Szerkesztőség

IDEÁL-MIKLÓS Ker. Kft. műszaki boltjában!

- műholdvevő berendezések!
- 48 csat. 120 cm tükörátmérő kompl. 29.900.-
- 95 csat. 120 cm tükörátmérő kompl. 34.900.-
- mikrohullámú sütők!
- music centerek!
- videomagnók!

ÁRENGEDMÉNNYEL! FEBRUÁR 29-TŐL, AMÍG A KÉSZLET TART!!!

- Műszaki áruk börzéje -
 (A volt sport-játéküzlet helyén, Budai Nagy Antal út 2., tel.: 265)
- Villamossági cikkek,
- tehergépkocsi alkatrészek,
- ékszíjak, csapágyak, szimeringek,
- Festo- pneumatikai elemek.

És még sok más egyéb, alkalmi áron!!!

Nyitva tartás: 8-12.30; 14-18; szombaton: 8-12.

Török-szentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Török-szentmiklós, Kossuth L. út 135., Pf. 100. Telefon: 13.
 Megbízott szerkesztő: Szurmay Zoltán
 Tervezőszerkesztő: Bódi Béla

Kiadásért felelős:
 Török-szentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

ISSN 0866-1839
 Nyomda Szolnok, Versegly út 35.